

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Макроекономічний огляд

(вересень 2012)

Генеральний економічний департамент

АБРЕВІАТУРИ ТА СКОРОЧЕННЯ

АПК	А гро п ро м исловий к омплек с
ІСЦ	І ндекс с поживчих ц ін
ІЦВ	І ндекс ц ін в иробників
ВВП	В аловий в нутрішній п родукт
РЕОК	Р еальний е фективний о бмінний к урс
НЕОК	Н омінальний е фективний о бмінний к урс
НБУ	Н аціональний б анк У країни
КМУ	К абінет М іністрів У країни
ДССУ	Д ержавна с лужба с татистики У країни
ДКСУ	Д ержавна к азначейська с лужба У країни
ПФТС	П ерша ф ондова т орговельна с истема
СНД	С півдружність Н езалежних Д ержав
США	С получені Ш тати А мерики
ОЕСР	О рганізація е кономічного с півробітництва і р озвитку
СОТ	С вітова о рганізація т оргівлі
МВФ	М іжнародний в алютний ф онд
ЄЦБ	Є вропейський ц ентральний б анк
ФРС	Ф едеральна р езервна с истема С ША
МОП	М іжнародна о рганізація п раці
ОТП	О сновні т орговельні п артнери
ПДВ	П одаток на д одану в артість
ДЦП	Д ержавні ц інні п апери
ОЗДП	О блігації з овнішньої д ержавної п озики
млн.	мільйон
млрд.	мільярд
грн.	гривня
дол. США	долар США
М0	готівка
МЗ	грошова маса
в. п.	відсотковий пункт
б. п.	базисний пункт

ЗМІСТ

ГОЛОВНЕ	3
МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА	5
ІНФЛЯЦІЙНИЙ РОЗВИТОК	7
ПОПИТ ТА ВИПУСК	11
РИНОК ПРАЦІ ТА ДОХОДИ ДОМОГОСПОДАРСТВ.....	15
ФІСКАЛЬНИЙ СЕКТОР	18
ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС.....	22
СЛОВНИК.....	27
ТАБЛИЧНІ МАТЕРІАЛИ.....	28

ГОЛОВНЕ

Уповільнення розвитку країн – основних торговельних партнерів та несприятлива кон'юнктура на світових ринках металів обмежували зовнішній попит. Незважаючи на поглиблення кризи суверенних боргів у країнах Євросоюзу та відповідно напруги на ринках капіталу, фінансові умови для України погіршилися незначно.

Продовжилася тенденція щодо зниження споживчої інфляції (до -1.2% у червні у річному вимірі), яка триває з середини 2011 року. ІСЦ за II квартал знизився на 0.6%, що переважно обумовлено зниженням його небазової складової. Базова інфляція в II кварталі становила лише 0.2%, в річному вимірі зменшившись до 3.7%. Небазовий ІСЦ у II кварталі знизився на 1.4% переважно внаслідок сезонного зменшення цін на сирі продукти на 3.0% за квартал. Підвищення цін на енергоносії всередині країни стали основною причиною зростання ІЦВ в II кварталі на 4.5%.

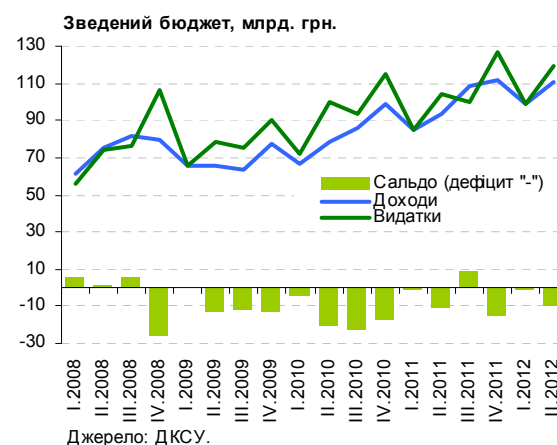
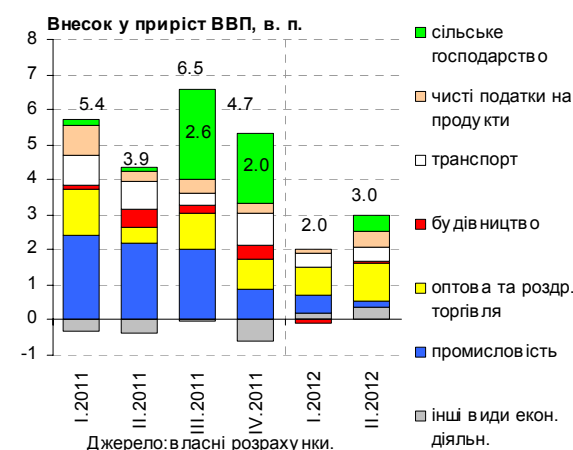
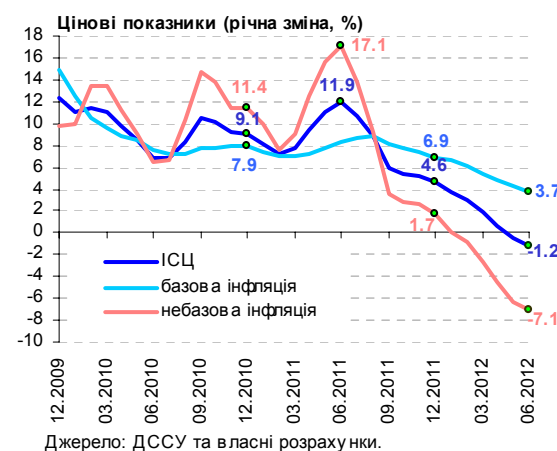
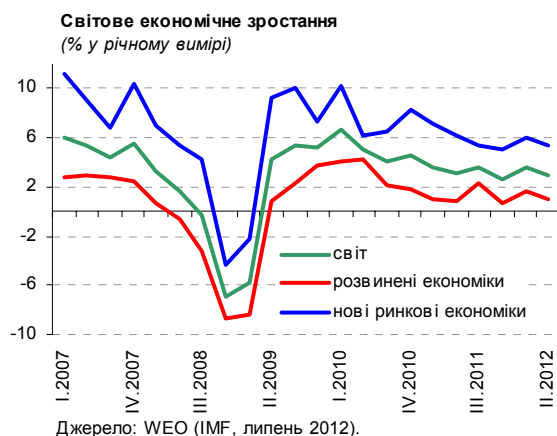
Завдяки високому рівню внутрішнього попиту в II кварталі відбулося прискорення зростання ВВП (до 3% у річному вимірі та на 1.9% за квартал за вирахуванням сезонного фактора). Основними факторами позитивної динаміки ВВП були стабільно високі темпи зростання реальної заробітної плати, збільшення державного фінансування проектів, сприятливі погодні умови.

Основним чинником, що стримував зростання ВВП, була несприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура, яка негативно вплинула на діяльність експортоорієнтованих галузей. Обсяги виробництва металургії знизилися на 0.7% у річному вимірі, машинобудування – на 0.6%, що відповідно відобразилося як на загальних показниках промисловості, так і на показниках експорту товарів та послуг.

Другий квартал поспіль зберігаються високі темпи зростання як доходів, так і видатків зведеного бюджету (17.9% та 14.4% відповідно) на фоні зниження цін. Відбулося скорочення позитивного первинного сальдо та формування дефіциту зведеного бюджету, що значною мірою є сезонним явищем.

Протягом II кварталу курсова політика НБУ спрямовувалася на підтримання стабільності валютного ринку, а також на недопущення значних коливань обмінного курсу гривні до долара США.

На грошово-кредитному ринку НБУ підтримував оптимальний рівень банківської ліквідності як за рахунок прямого втручання (залишки за операціями рефінансування зросли на 6.14 млрд. грн.), так і

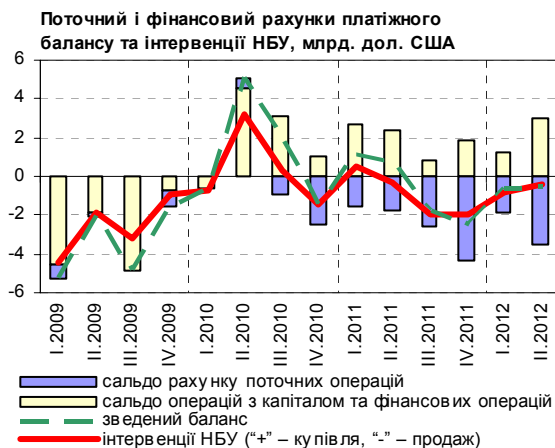

опосередкованого (через зміну норм обов'язкового резервування коштів).

Дефіцит зведеного платіжного балансу в II кварталі 2012 року скоротився до 550 млн. дол. США, найнижчого рівня за останні 12 місяців, що насамперед було зумовлено збільшенням припливу капіталу за фінансовим рахунком.

Дефіцит поточного рахунку становив 3.5 млрд. дол. США внаслідок продовження зростання високими темпами внутрішнього попиту на імпорتنі товари інвестиційного призначення, насамперед продукцію машинобудування, крім того, суттєво посилювся попит на споживчі товари.

Збільшення профіциту фінансового рахунку (до 3.0 млрд. дол. США) було забезпечено насамперед високими обсягами залучень боргових ресурсів реальним сектором, у тому числі за торговими кредитами. Водночас відбулося погашення значних обсягів зовнішніх боргів Урядом.

1. ФАКТОРИ ІНФЛЯЦІЇ

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

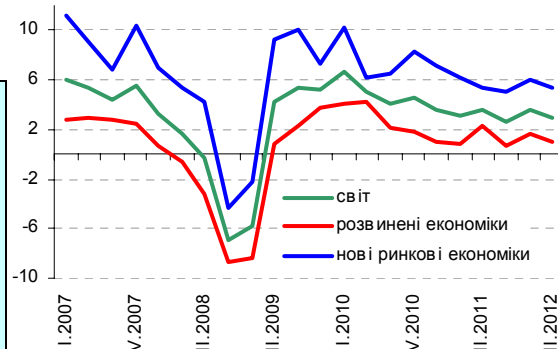
Уповільнення розвитку країн – основних торговельних партнерів та несприятлива кон'юнктура на світових ринках металів обмежували зовнішній попит. Незважаючи на поглиблення кризи суверенних боргів у країнах Євросоюзу та відповідно напруги на ринках капіталу, фінансові умови для України погіршилися незначно. Підвищилися ризики продовольчої інфляції.

Темпи світового економічного розвитку знизилися в II кварталі після прискорення в попередньому. Спостерігалось масштабне уповільнення економічної динаміки одночасно як провідних розвинених країн, так і країн із новою ринковою економікою. Ситуація найбільш суттєво погіршилася в економічно розвинених країнах. Зростання економіки США уповільнилося до 1.7% у II кварталі порівняно з попереднім, що нижче потенційного рівня. ВВП зони євро скоротився на 0.2% відповідно. Зростання ВВП Китаю продовжило уповільнюватися шостий квартал поспіль та становило 7.6% у річному вимірі. Темпи розвитку економіки Росії уповільнилися з 4.9% у I кварталі до 4% у II кварталі. Світова торгівля продовжила зростати невисокими темпами (3% у річному вимірі).

Ціновий тиск у світовій економіці залишався помірним. Внесок зниження цін на енергоносії в уповільнення інфляції в II кварталі був стабільно високим. Водночас менш сприятливі перспективи врожаю сільськогосподарської продукції в 2012 році, зростання світових цін на зернові культури та відновлення зростання цін на нафту в липні на світових ринках обумовлювали прискорення продовольчої інфляції. Індекс світових продовольчих цін ФАО ООН стрімко зріс у липні – на 6% за рахунок цін на зерно та цукор. Зниження цін на продовольство найбільше впливало на уповільнення інфляції в нових ринкових економіках з початку 2012 року, і злам цієї тенденції разом з відновленням зростання цін на нафту в липні створював інфляційні ризики. У II кварталі продовжилася тенденція до стійкого уповільнення інфляції в країнах ОЕСР. За рахунок продовольчої складової прискорилося інфляція в Росії – до 4.3% та 5.6% у річному вимірі відповідно в червні та липні. У Китаї інфляція уповільнилася до 2.2% у червні в річному вимірі, мінімуму за останні 29 місяців та нижче орієнтури уряду в 4%.

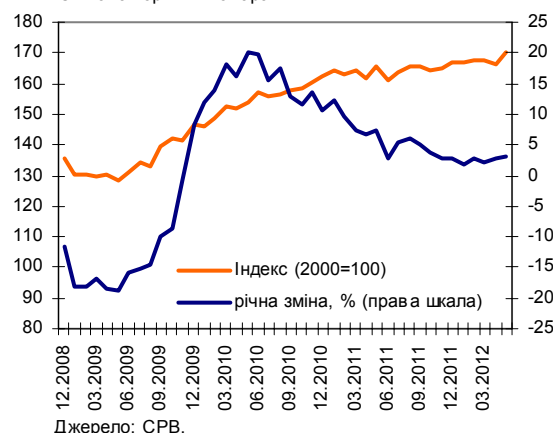
На світових товарних ринках, починаючи з травня, поновилося зниження ціни на сталь (1.1% за квартал, 4.4% за червень) під впливом зменшення попиту внаслідок загострення кризи в зоні євро та погіршення перспектив світового економічного зростання. Незважаючи на суттєве

Світове економічне зростання
(% у річному вимірі)

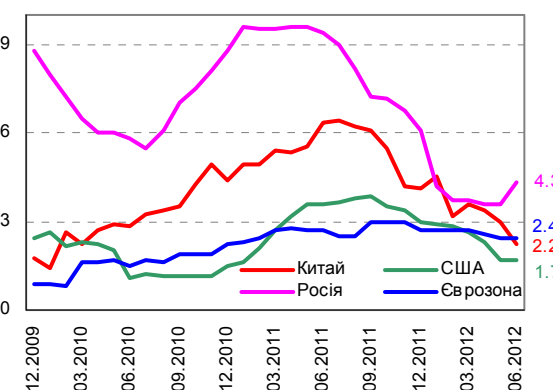
Джерело: WEO (IMF, липень 2012 року).

Світова торгівля товарами

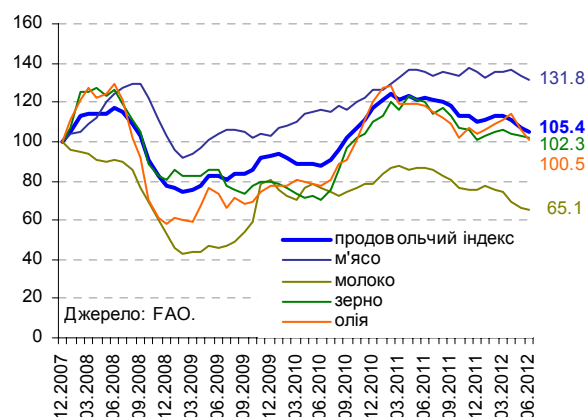
Джерело: СРВ.

ІСЦ окремих країн світу, % (у річному вимірі)

Джерело: національні статистичні агенції.

Індекси цін на продовольчі товари, 12.2007=100

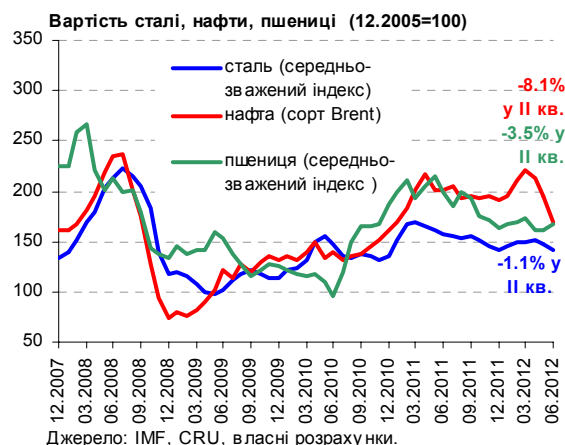
Джерело: ФАО.

зниження цін на ресурси для виробництва сталі, несприятлива цінова кон'юнктура позначилася на скороченні її виробництва в Україні та інших провідних світових виробниках цієї продукції. Одночасно знизилися ціни на пшеницю (-3.5% за квартал), хоча зростання цін на цей товар поновилося в червні внаслідок засухи в основних зернових районах у північній півкулі.

У II кварталі зросла напруга на світових фінансових ринках. Це призвело до незначного зростання премії за ризик для України в середньому за квартал: за індексом EMBI+ на 16 б. п. – до 846 б. п., за свопами CDS на 7 б. п. – до 792 б. п.

Несприятливе економічне середовище обумовило погіршення економічних прогнозів провідними центральними банками. Так в економічно розвинених країнах у цілому утрималися від подальшого розширення програм стимулювання та переважно залишили базові відсоткові ставки незмінними. Новою тенденцією світового монетарного розвитку було пом'якшення монетарної політики в червні центральними банками окремих провідних нових ринкових економік, у т.ч. Китаю, Австралії, Чехії. Валютна політика була переважно спрямована на згладжування коливань та підтримання обмінних курсів на конкурентоспроможному рівні.

РЕОК гривні зміцнився на 0.2% у середньому за II квартал порівняно з попереднім. Це відбулося значною мірою за рахунок укріплення номінального ефективного обмінного курсу (НЕОК) гривні до валют країн-партнерів (+1.6%). Рівень інфляції в Україні продовжував залишатися нижчим, ніж середньозважений показник країн – основних торговельних партнерів, стримуючи посилення РЕОК гривні. Двосторонній реальний обмінний курс гривні в квітні – червні знецінився відносно долара США на 1.3%, зміцнився відносно євро на 3.8%, російського рубля – на 8.7%.

ІНФЛЯЦІЙНИЙ РОЗВИТОК

Уперше з 2003 року в II кварталі було зафіксоване від'ємне значення річної зміни індексу споживчих цін (-1.2%), що стало продовженням тенденції зниження річної інфляції, яка розпочалася в середині 2012 року.

Індекс споживчих цін (далі – ІСЦ) за II квартал знизився на 0.6%, що переважно обумовлено його небазовою складовою.

Базова інфляція в II кварталі становила 0.2%, у річному вимірі вона зменшилася до 3.7% (внесок у зміну ІСЦ – 2.0 в. п.). Загалом фактори попиту стримуючим чином впливали на розвиток інфляційних процесів – негативний розрив ВВП у II кварталі становив 1.7%.

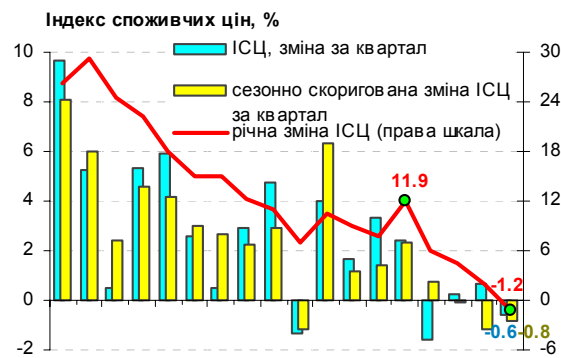
Небазовий ІСЦ у II кварталі знизився на 1.4%, (-3.4 в. п. – внесок у зміну ІСЦ, у річному вимірі знизився на 7.1%) переважно внаслідок сезонного зниження цін на сирі продукти на 3.0% за квартал (на 11.8% у річному вимірі).

Інші компоненти небазового ІСЦ у II кварталі зростали таким чином:

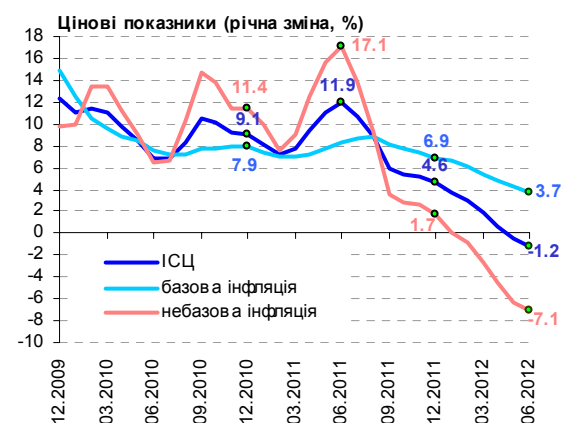
ціни і тарифи на товари та послуги, що регулюються адміністративно, – на 0.6% (0.1 в. п. – внесок у квартальну зміну ІСЦ) у зв'язку з подорожчанням піддакцизних товарів на 2.2%;

ціни на паливо – на 3.3% (6.2% у річному вимірі) переважно за рахунок підвищення світових цін на нафту в попередньому кварталі.

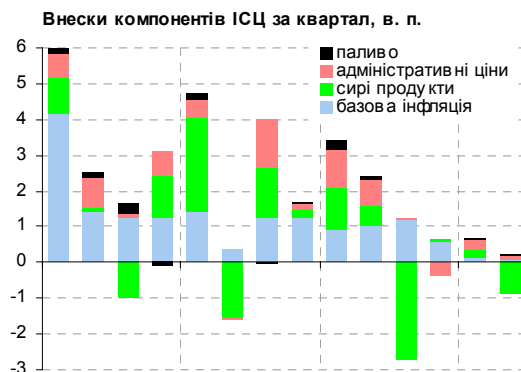
Підвищення цін на енергоносії всередині країни зумовили зростання ІЦВ у II кварталі на 4.5%, проте в річному вимірі інфляція цін виробників продовжувала уповільнюватися (до 4.5%).

Джерело: ДССУ та власні розрахунки.

Джерело: ДССУ та власні розрахунки.

Джерело: ДССУ та власні розрахунки.

	За квартал, %				За 12 місяців, %			
	2011		2012		2011		2012	
	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Індекс споживчих цін	-1.6	0.3	0.7	-0.6	5.9	4.6	1.9	-1.2
Базова інфляція	2.1	1.1	0.2	0.2	8.1	6.9	5.3	3.7
Сирі продовольчі товари	-9.8	0.1	0.9	-3.0	-3.1	-4.0	-7.2	-11.8
Адміністративні ціни	0.2	-2.3	1.4	0.6	12.7	9.2	3.9	-0.1
Паливо	0.1	0.2	2.5	3.3	37.3	30.9	11.6	6.2
Індекс цін виробників	1.8	-3.0	1.1	4.6	21.3	14.2	6.5	4.5

Джерело: ДССУ.

Уперше з 2003 року в II кварталі було зафіксоване від'ємне значення зміни вартості споживчого кошика в річному вимірі (-1.2%). Порівняно з попереднім кварталом ІСЦ знизився на 0.6%.

Процес зниження споживчої інфляції в річному вимірі триває понад рік, а її місячні показники перебувають на близькому до нуля рівні. Таке тривале уповільнення темпів зростання ІСЦ відбувається за рахунок як базової, так і небазової складової.

Інфляція попиту

Незважаючи на високий внутрішній попит, зростання ВВП залишається на рівні, нижчому, ніж потенційний (негативний розрив ВВП у II кварталі 2012 року становив 1.7%), що продовжує стримуючим чином впливати на базову інфляцію та її компоненти.

Базовий індекс споживчих цін знизився до 3.7% в річному вимірі та до 0.2% за квартал (внесок у зміну ІСЦ становив 2.0 в. п. та 0.1 в. п. відповідно).

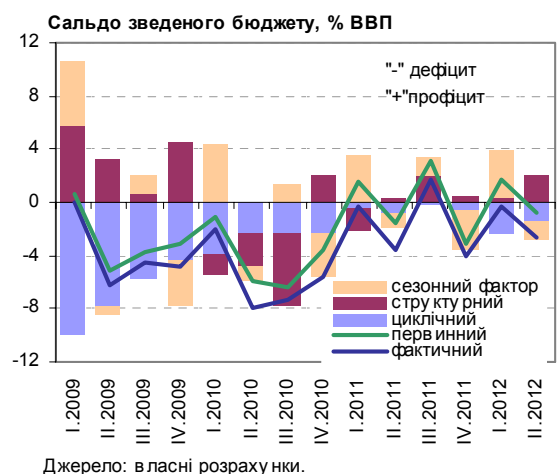
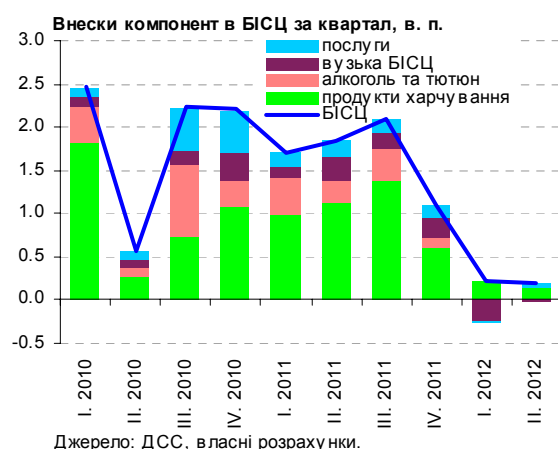
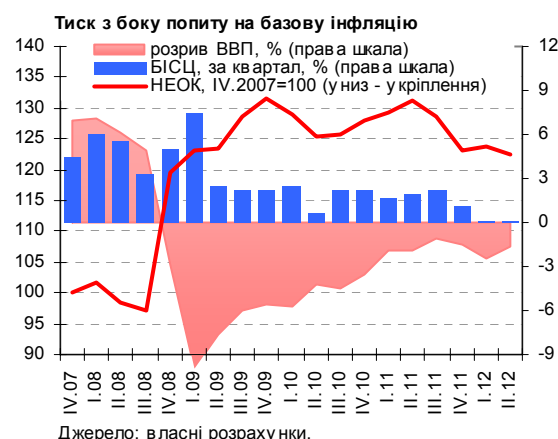
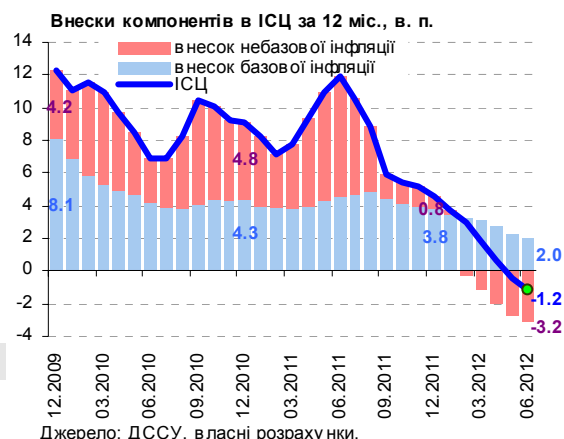
Темпи зростання цін на продовольчі товари з високим ступенем оброблення, що входять до складу БІСЦ, зменшилися до 5.9% за рік у зв'язку зі зниженням цін на сирі продукти.

Зростання вузького БІСЦ у річному вимірі уповільнилося до 0.6% (за квартал індекс не змінився) завдяки стримуючому впливу укріплення НЕОК (на 13.3% за останні 12 місяців) на імпортовану інфляцію. Внесок вузької базової інфляції в зміну БІСЦ скоротився до 0.1 в. п. у річному вимірі та 0.0 в. п. за квартал.

Помірна монетарна політика, спрямована на зменшення інфляційного тиску, яку НБУ проводив у попередньому році та продовжує проводити в поточному, сприяє зниженню темпів зростання БІСЦ.

Надмірне зростання споживчого попиту стримується також і завдяки зростанню депозитів фізичних осіб у банках в умовах скорочення кредитування.

Фіскальна політика з точки зору впливу на сукупний споживчий попит пом'якшилася порівняно з початком року: профіцит державного бюджету в I кварталі змінився на дефіцит у II кварталі, проте це ще не відобразилося на динаміці ІСЦ, оскільки вплив державних видатків на ІСЦ спостерігається з лагом приблизно в один-два квартали.

Інфляція витрат

Небазовий ІСЦ у річному вимірі знизився на 7.1% та продовжував обумовлювати найбільший внесок у низхідну динаміку ІСЦ (-3.4 в. п. – внесок у зміну ІСЦ). У II кварталі небазовий ІСЦ знизився на 1.4% (-0.7 в. п. – внесок у зміну ІСЦ).

Висока пропозиція плодоовочевої продукції залишається основним фактором, який обумовлює процес суттєвого зменшення вартості споживчого кошика. Зниження цін на сирі продовольчі товари становило 11.8% у річному вимірі, негативний внесок цієї товарної групи в річну зміну ІСЦ був на рівні -3.3 в. п. (-7.3 в. п. – у річну зміну небазового ІСЦ). У свою чергу це також обумовило зниження інфляції продовольчих товарів з високим ступенем обробки, які входять до базової інфляції, що стало вагомим фактором її зниження.

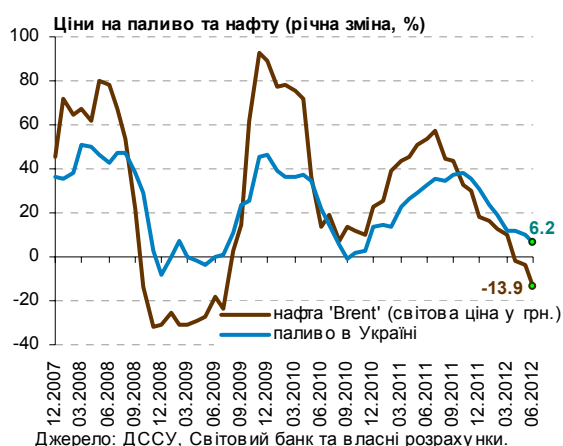
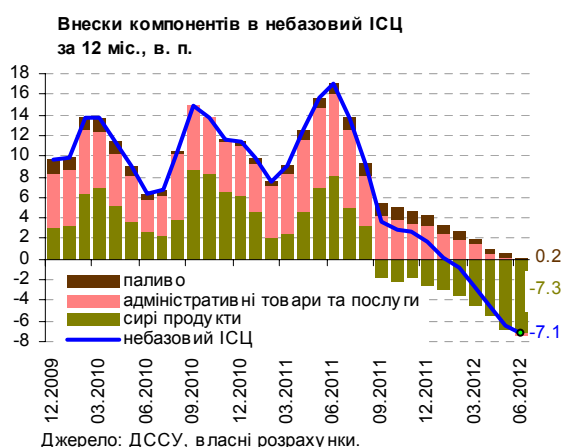
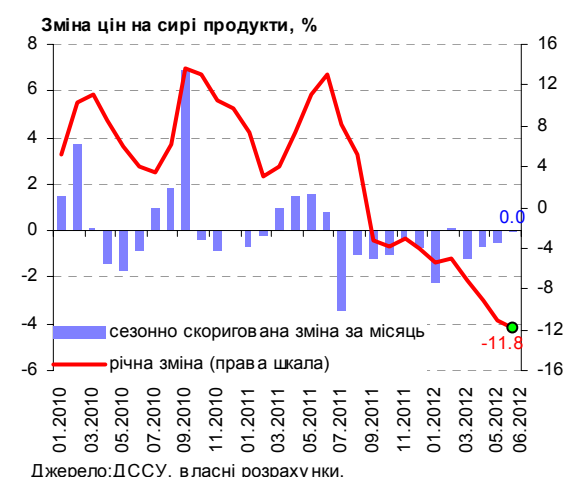
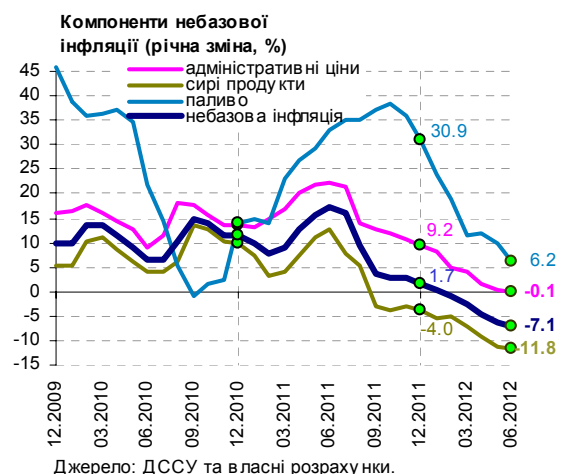
У II кварталі ціни на сирі продукти знизилися на 3.0% (-0.8 в. п. – внесок у зміну ІСЦ) переважно за рахунок сезонного фактора.

Ціни на групу товарів і послуг, що регулюються адміністративно, у II кварталі зросли на 0.6% та обумовили 0.1 в. п. внеску в зміну ІСЦ. Основним фактором було подорожчання алкогольних напоїв та тютюнових виробів на 2.2% за квартал.

Зміна цін на цю групу товарів у річному вимірі вперше за період обчислення цього показника сягнула від'ємного значення (-0.2% за станом на кінець червня).

Послуги ЖКГ у II кварталі 2012 року знизилися на 0.6% (переважно за рахунок зниження вартості гарячої води та опалення – на 1.9%, твердого палива – на 2.3%, скрапленого газу – на 0.2%) незважаючи на часткове підвищення квартплати та вартості послуг з водопостачання.

Паливо та мастила в II кварталі подорожчали на 3.3%, що практично не вплинуло на динаміку інфляції (0.0 в. п. внеску у зміну ІСЦ). У річному вимірі їх зростання в першому півріччі уповільнилося до 6.2% (0.1 в. п. внеску у річну зміну ІСЦ) за рахунок зниження цін на нафту на світових ринках у II кварталі в умовах низької волатильності обмінного курсу гривні до долара США.

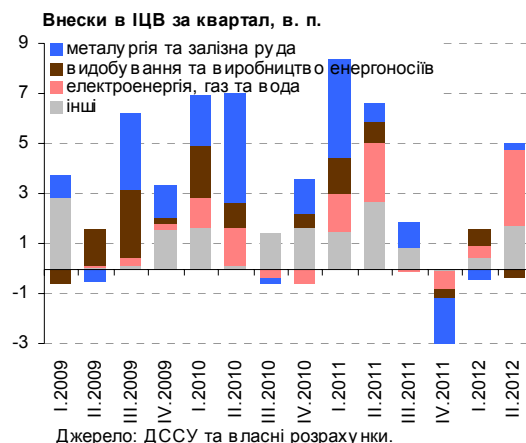
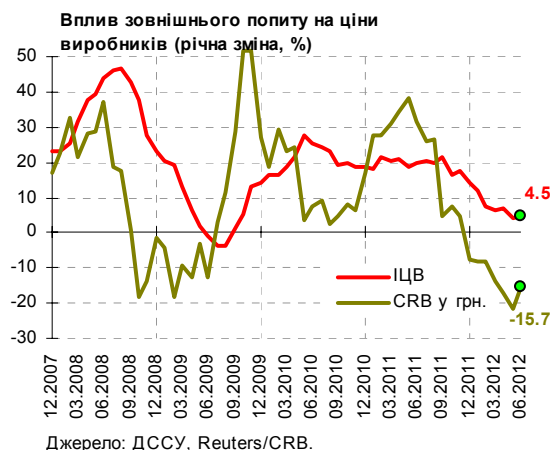
Індекс цін виробників

Індекс цін виробників промислової продукції у II кварталі зріс на 4.5%, проте в річному вимірі інфляція виробників продовжила зменшуватися (до 4.5% за станом на кінець червня).

Основний внесок (4.1 в. п.) у зростання ІЦВ у II кварталі був обумовлений підвищенням цін у виробництві та розподіленні електроенергії, газу та води на 20.7%. Ціни на продукцію хімічної промисловості та інші неметалеві мінеральні вироби зросли на 5.1% та 3.1% (0.2 в. п. та 0.1 в. п. – внесок у зміну ІЦВ за квартал) відповідно.

Унаслідок зниження цін сировини на світових товарних ринках у добувній промисловості зменшилися ціни на паливно-енергетичні копалини (на 4.7% за квартал) та неенергетичні матеріали (на 1.7% за квартал). Ціни у виробництві коксу та продуктів нафтопереробки знизилися на 1.7% за квартал.

Незважаючи на продовження зниження цін на світових ринках металів порівняно з попереднім кварталом внутрішні ціни на металургійну продукцію зросли на 0.6%.

ПОПИТ ТА ВИПУСК

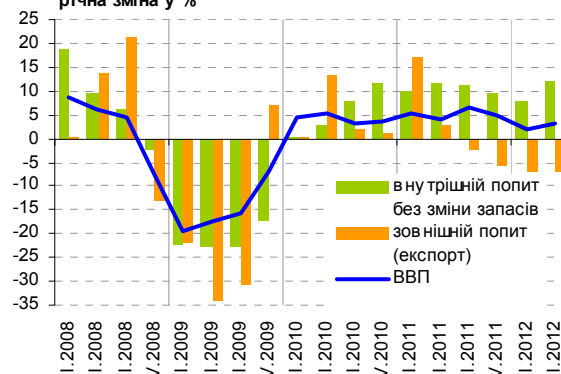
У II кварталі завдяки високому рівню внутрішнього попиту відбулося прискорення зростання ВВП – до 3% у річному вимірі (1.9% за квартал за вирахуванням сезонного фактора). Основними факторами позитивної динаміки ВВП були:

стабільно високі темпи зростання реальної заробітної плати, що відобразилося на рівні приватного споживання з боку попиту та на показниках роздрібної торгівлі з боку пропозиції;
подальше збільшення обсягів державного фінансування, що обумовило збереження високих темпів інвестицій та уповільнення зниження обсягів будівництва;
сприятливі погодні умови, які спричинили більш ранній початок робіт зі збору врожаю.

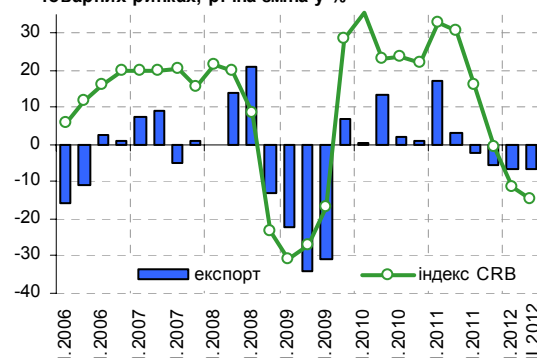
Чинником, що стримував зростання ВВП, була несприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура, вплив якої негативно позначився на показниках експортоорієнтованих галузей. Обсяги виробництва металургії знизилися на 0.7% у річному вимірі, машинобудування – на 0.6%, що відповідно відобразилося як на загальних показниках промисловості, так і на показниках експорту товарів і послуг. Зниження обсягів експорту товарів і послуг становило 6.8% у річному вимірі.

ВВП, зміна у %	II кв. 2011	III кв. 2011	IV кв. 2011	I кв. 2012	II кв. 2012
порівняно з відповідним кварталом минулого року	3.9	6.5	4.7	2.0	3.0
порівняно з відповідним періодом минулого року	4.6	5.3	5.2	2.0	2.5
порівняно з попереднім кварталом, сезонно скориговані	0.8	1.9	1.0	-0.2	1.9

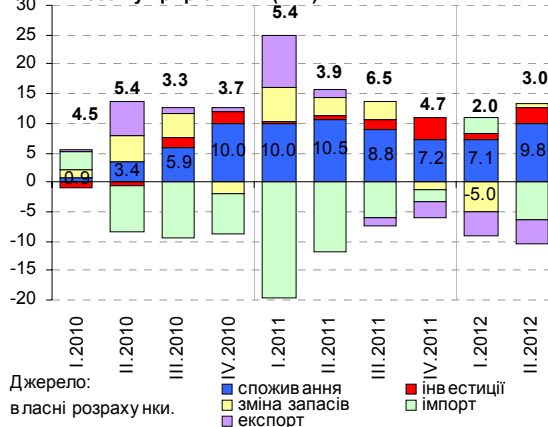
ВВП, внутрішній та зовнішній попит, річна зміна у %

Експорт товарів і послуг та індекс на світових товарних ринках, річна зміна у %

Внесок у приріст ВВП (в.п.)

ВНУТРІШНІЙ ПОПИТ

Прискорення зростання внутрішнього попиту¹ з 7.9% у річному вимірі в I кварталі до 12.2% у II кварталі визначало прискорення темпів економічного зростання. З урахуванням зміни запасів матеріальних оборотних коштів зростання внутрішнього попиту прискорилося з 5% у I кварталі в річному вимірі до 10.9% у II кварталі.

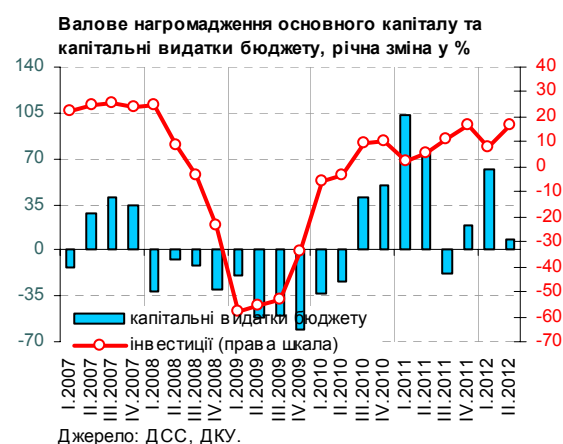
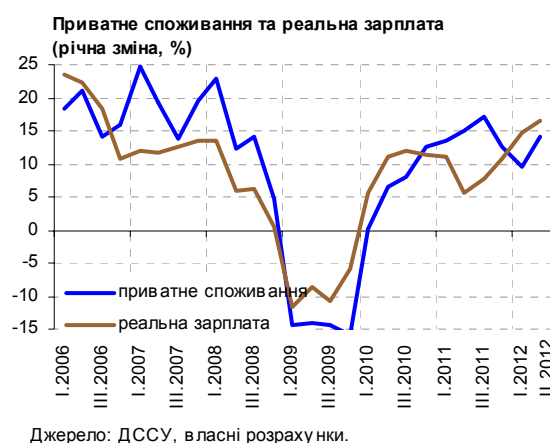
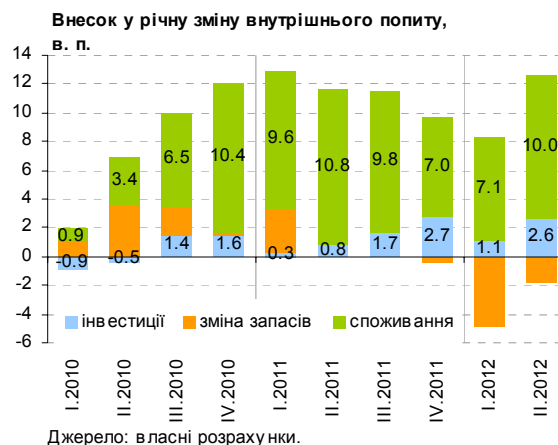
Посилення попиту відбулося за рахунок обох його складових – приватного споживання та валового нагромадження основного капіталу.

Найбільший внесок у приріст внутрішнього попиту мало споживання (10 в. п.). Високий рівень реальних заробітних плат населення (зростання на 16.6% у II кварталі в річному вимірі) на фоні зниження споживчих цін стимулював прискорення зростання приватного споживання з 9.6% у річному вимірі в I кварталі до 14% у II кварталі.

Капітальні видатки бюджету в першому півріччі зросли на 33% порівняно з відповідним періодом минулого року, а їх частка в загальних видатках збільшилася з 5.7% у першому півріччі 2011 року до 6.5% у першому півріччі 2012 року. Постійне збільшення державного фінансування сприяло прискоренню темпів зростання валового нагромадження основного капіталу з 7.9% у I кварталі в річному вимірі до 16.9% у II кварталі.

Зростання обсягу капітальних інвестицій з 23.2% у I кварталі в річному вимірі до 33.5% у II кварталі свідчить про пожвавлення інвестиційної активності. Найбільше прискорення росту відбулося в оновленні машин, обладнання, інвентарю – їх частка в капітальних інвестиціях зросла з 29.2% у I кварталі до 31.8% у II кварталі, та транспортних засобах – 8.7% та 11.1% відповідно. Як і раніше, найвищі темпи зростання були в будівництві (64.2% за перше півріччя порівняно з відповідним періодом минулого року), добувної промисловості (54.1%), діяльності транспорту та зв'язку (42.1%) та торгівлі (34%).

З іншого боку, високий споживчий та інвестиційний попит стимулював зростання імпорту товарів, що в свою чергу позначилося на запасах матеріальних оборотних коштів, збільшення яких у II кварталі становило 5.9 млрд. грн.

¹ Без урахування зміни запасів матеріальних оборотних коштів.

ЧИСТИЙ ЗОВНІШНІЙ ПОПИТ

Збереження несприятливої зовнішньоекономічної кон'юнктури продовжило негативно впливати на динаміку експорту товарів і послуг. Темпи його зменшення в річному вимірі залишилися на рівні попереднього кварталу (-6.8% у річному вимірі), хоча за вирахуванням сезонного фактора експорт порівняно з попереднім кварталом зріс на 1.9%. Через зниження світових цін на метали (-9.4% у річному вимірі в II кварталі) найбільше зменшився експорт саме продукції металургії (-9.7%). Вплив несприятливої зовнішньоекономічної кон'юнктури був частково нівельований суттєвим зростанням експорту зернових культур (на 66.7% у реальному вираженні в річному вимірі) та продукції машинобудування (на 11.2%).

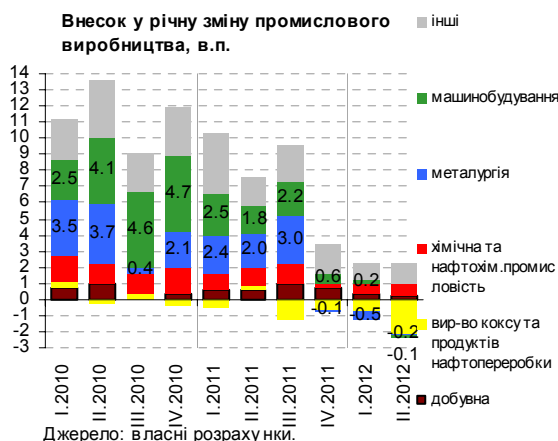
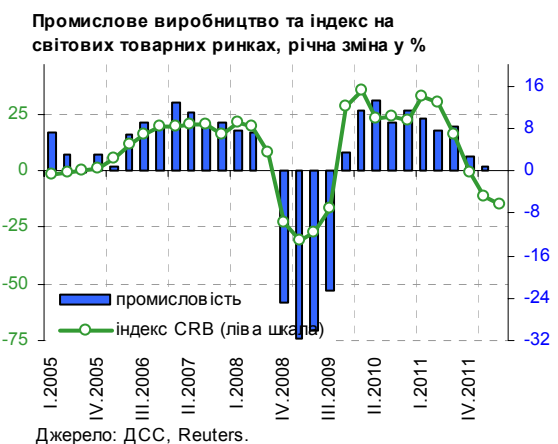
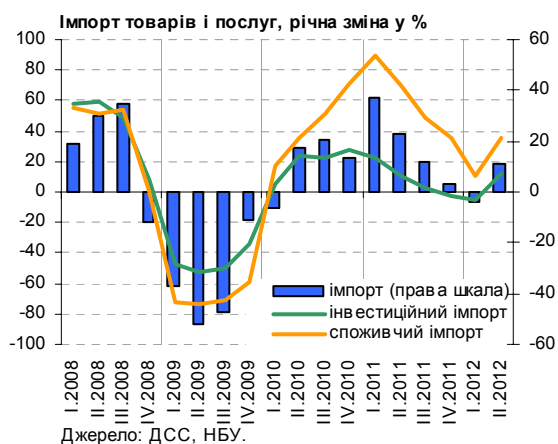
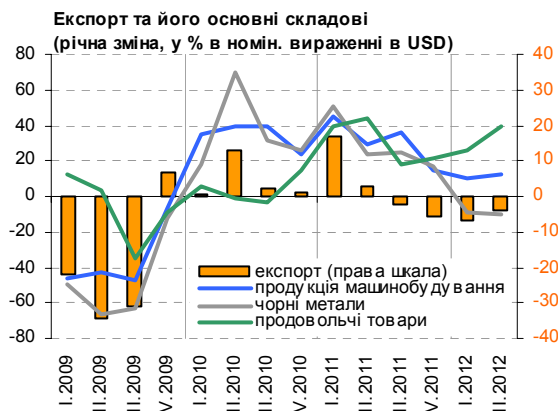
Високий внутрішній попит стимулював зростання імпорту товарів і послуг на 10.8% у річному вимірі. Найбільше прискорення зростання відбулося в імпорті товарів споживчого призначення (річні темпи в реальному вираженні становили 36.1% порівняно з 11% у I кварталі), а імпорт товарів інвестиційного призначення після зменшення в I кварталі на 4.8% у річному вимірі в II кварталі збільшився на 11.8%.

ВИПУСК

У II кварталі 2012 року несприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура в першу чергу відобразилася на показниках промислового виробництва, зниження обсягів якого становило 0.1% у річному вимірі та 0.2% за вирахуванням сезонного фактора.

Найбільше погіршення динаміки відбулося в машинобудуванні – після зростання обсягів виробництва на 1.6% у I кварталі в річному вимірі в II кварталі вони знизилися на 0.6% і мали негативний внесок у зміну обсягів виробництва промисловості. Низький зовнішній інвестиційний попит на фоні рецесії в Єврозоні та країнах основних торговельних партнерах України був основним фактором негативної динаміки галузі. Чинником, що втримав галузь від більшого падіння, був попит з боку Росії на залізничні вагони та локомотиви, що сприяло прискоренню темпів зростання виробництва залізничного рухомого складу з 11.2% у річному вимірі в I кварталі до 17.3% у II кварталі.

Низький світовий попит на метали обумовив подальше зниження обсягів виробництва металургії – на 0.7% у річному вимірі. Негативний внесок експортоорієнтованих галузей у зміну промислового виробництва в II кварталі становив 0.3 в.п.

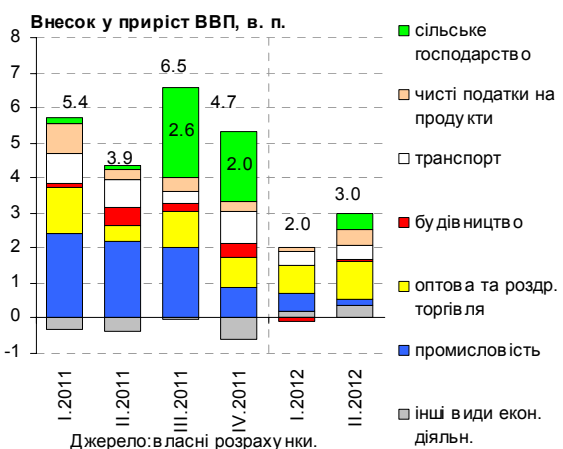
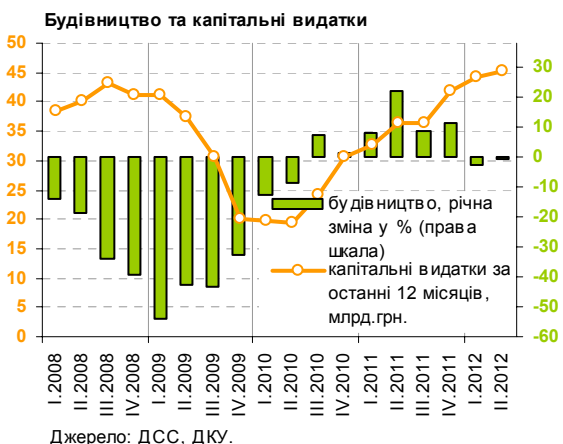
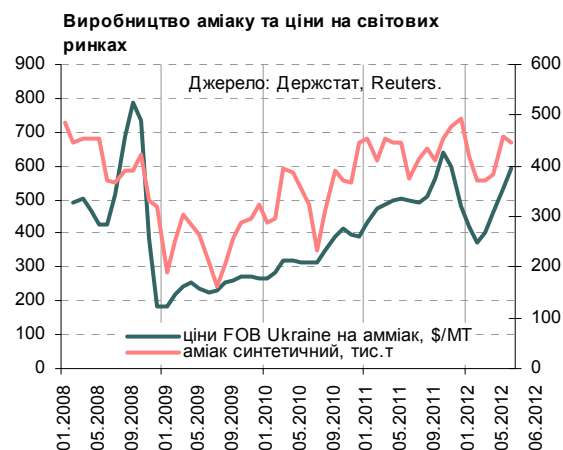
Фактором, що втримав промисловість від більшого падіння, був високий зовнішній попит на мінеральні добрива через негативні прогнози щодо майбутнього врожаю, що дало змогу наростити обсяги виробництва хімічної промисловості з 11.1% у річному вимірі в I кварталі до 13.1% у II кварталі. Позитивний внесок хімічної та нафтохімічної галузі в зміну промислового виробництва був на рівні 0.8 в. п.

З іншого боку, на рівень пропозиції суттєвий вплив мав високий споживчий та інвестиційний внутрішній попит.

Зростання реальних заробітних плат високими темпами (16.6% у II кварталі в річному вимірі) стимулювало прискорення зростання роздрібного товарообороту з 14.2% у I кварталі в річному вимірі до 17.5% у II кварталі. Додатковим позитивним фактором було проведення чемпіонату з футболу Євро-2012 – саме в червні приріст обсягу роздрібної торгівлі був найбільшим у поточному році – 18.3% у річному вимірі.

Проведення чемпіонату з футболу Євро-2012 та підготовка до нього мала визначний вплив на динаміку будівництва в 2012 році. Суттєве збільшення державного фінансування в рамках підготовки до чемпіонату (капітальні видатки бюджету за перше півріччя 2012 збільшилися на 33% порівняно з відповідним періодом минулого року) сприяло уповільненню падіння обсягів будівельних робіт з 2.7% у I кварталі в річному вимірі до 0.9% у II кварталі.

Один з найбільших внесків у приріст ВВП у II кварталі забезпечило сільськогосподарське виробництво, зростання обсягів якого в II кварталі становило 11.4% у річному вимірі. Це відбулося в першу чергу завдяки більш ранньому початку робіт зі збору врожаю (за станом на початок липня 2012 року ранні зернові та зернобобові культури скошено та обмолочено на площі 1.35 млн. га, що в 3.5 раза більше, ніж на початок липня 2011 року). Випереджаючі темпи збирання урожаю обумовили й обсяг одержаного врожаю – 2.5 млн. т зерна (у початково-оприбуткованій вазі), що в 2.3 раза більше, ніж було зібрано на початок липня 2011 року. Отже, зростання обсягів виробництва продукції рослинництва за перше півріччя становило 54.8% порівняно з відповідним періодом минулого року. З іншого боку, несприятливі погодні умови останнього маркетингового року (осіння посуха, сильні морози взимку, аномально тепла весна) спричинили суттєве зниження врожайності зернових культур. Зокрема, середня врожайність ранніх зернових за станом на 4 липня становила 18 ц/га порівняно з 28.1 ц/га в минулому році, ячменя – 17.6 ц/га, що на 40% менше, ніж у минулому році.

РИНОК ПРАЦІ ТА ДОХОДИ ДОМОГОСПОДАРСТВ

Продовжилося зниження рівня зареєстрованого безробіття (до 1.6% за станом на 01.07.2012 року). Напруга на ринку праці порівняно з відповідним кварталом попереднього року зменшилася.

Кількість штатних працівників у II кварталі 2012 року збільшилася порівняно з відповідним кварталом попереднього року на 0.4%.

Темпи зростання середньомісячної заробітної плати в річному вимірі залишалися на високому рівні (16%). Ураховуючи те, що заробітна плата є однією з основних компонент доходів населення, це на фоні зниження споживчих цін сприяло їх зростанню на 12.3%² у реальному вимірі.

Зменшилася заборгованість з виплати заробітної плати, у тому числі й за рахунок бюджетних коштів.

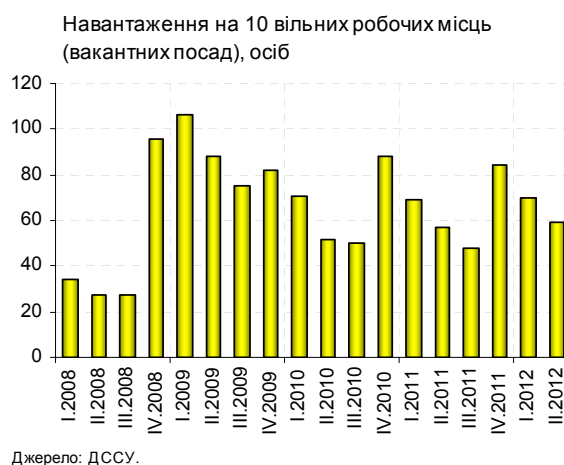
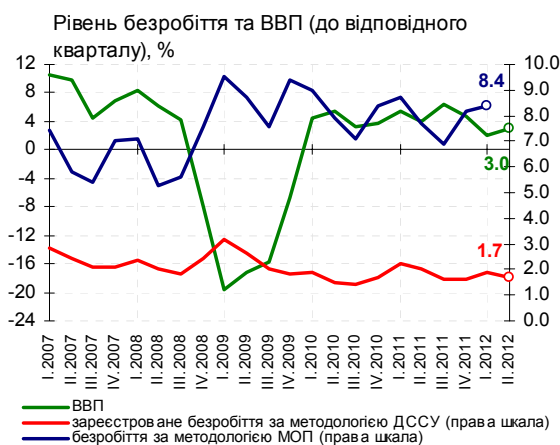
Продовжилося зменшення схильності населення до заощаджень.

Ринок праці

Кількість штатних працівників у II кварталі 2012 року збільшилася порівняно з відповідним кварталом попереднього року на 0.4%, а порівняно з попереднім кварталом зменшилася на 0.1% і становила 10.6 млн. осіб. Найпомітніше збільшення кількості працівників порівняно з відповідним періодом попереднього року відбулося в торгівлі (на 7.8%), у сільському господарстві (на 4.0%), у діяльності готелів і ресторанів (на 3.7%) та операцій з нерухомим майном (на 2.4%), що пов'язано з проведенням в Україні чемпіонату з футболу Євро-2012. Найбільш помітне зменшення кількості працівників відбулося в галузі рибальства (на 17.8%), у будівництві (на 3.9%) та в державному управлінні (на 2.3%).

Кількість зареєстрованих безробітних у II кварталі 2012 року зменшилася на 14.5% порівняно з відповідним періодом попереднього року, що можна пояснити зростанням економічної активності, зокрема в торгівлі (зростання обсягів обороту роздрібної торгівлі за січень – червень 2012 року порівняно з відповідним періодом 2011 року становило 16%), хімічному виробництві (на 12.3%), виробництві транспортних засобів та устаткування (на 9%).

Рівень зареєстрованого безробіття становив на кінець II кварталу 2012 року 1.6% і знизився порівняно з аналогічним періодом попереднього року на 0.2 в. п. Порівняно з попереднім кварталом рівень безробіття зменшився на 0.3 п. п.

² За власними оцінками.

Довідково: рівень безробіття за методологією МОП³ за даними ДССУ в I кварталі 2012 року зріс до 8.4% порівняно з 8.2% у IV кварталі 2011 року. Така сама тенденція до зростання в I кварталі 2012 року спостерігалася щодо зареєстрованого безробіття за методологією ДССУ.

Протягом II кварталу попит на робочу силу⁴ на зареєстрованому ринку праці сезонно збільшився до 81.3 тис. осіб порівняно з 68.9 тис. осіб у I кварталі 2012 року (збільшення на 18%). Зменшилася кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, на 12.3% (до 483.8 тис. осіб у II кварталі порівняно з 551.8 тис. осіб у I кварталі), що можна пояснити збільшенням кількості працевлаштованих за допомогою державної служби зайнятості протягом II кварталу (на 61.1%) через сезонне зростання економічної активності у сільському господарстві. Це сприяло зменшенню навантаження на 10 вільних робочих місць (вакансій) до 60 осіб порівняно з 81 особою в I кварталі (або до 59 осіб порівняно з 70 особами на кінець кожного кварталу, відповідно). Порівняно з II кварталом 2011 року навантаження на 10 вільних робочих місць (вакансій) також зменшилося.

Оплата праці

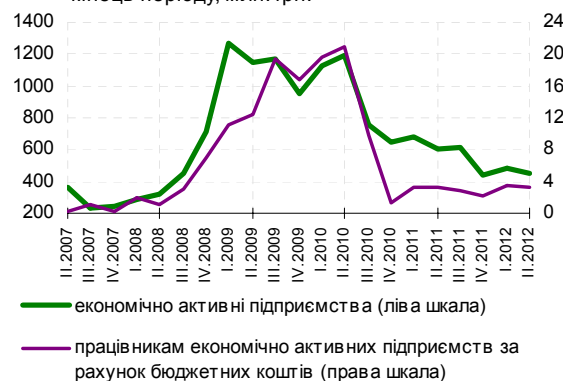
Темпи зростання номінальної заробітної плати в річному вимірі залишалися на високому рівні (16% порівняно з 17.8% у попередньому кварталі). У реальному вираженні розмір сезонно скоригованої середньої заробітної плати продовжував зростати.

У II кварталі 2012 року номінальна середньомісячна заробітна плата на одного штатного працівника збільшилася на 7.3% порівняно з I кварталом 2012 року – до 3 022 грн. Зростання мало сезонний характер, що пов'язано з початком відпускнуго періоду в II кварталі і відпускними виплатами. У той самий час зростанню заробітної плати сприяло підвищення мінімальної заробітної плати на 2% (з 1 073 грн. на 01.01.2012 до 1 094 грн. на 01.04.2012).

На фоні зменшення споживчих цін зростання реальної середньомісячної заробітної плати в річному вимірі прискорилося до 16.5% порівняно з 14.7% у I кварталі 2012 року.

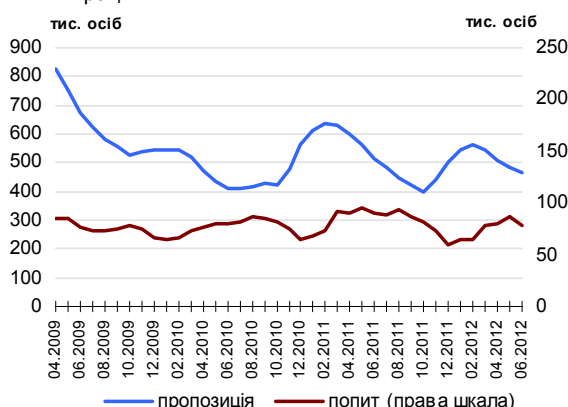
У розрізі видів економічної діяльності в II кварталі 2012 року порівняно з попереднім кварталом найбільш істотне

Заборгованість із виплати заробітної плати на кінець періоду, млн. грн.

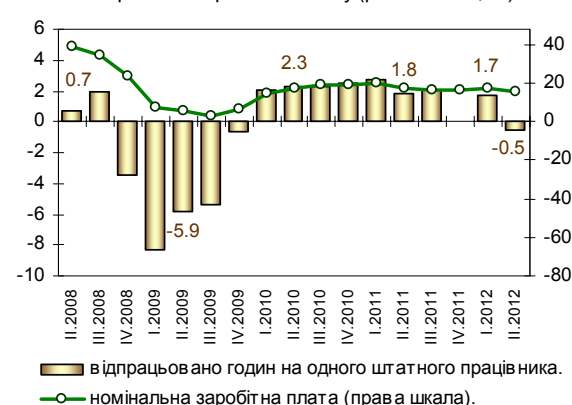

Джерело: ДССУ.

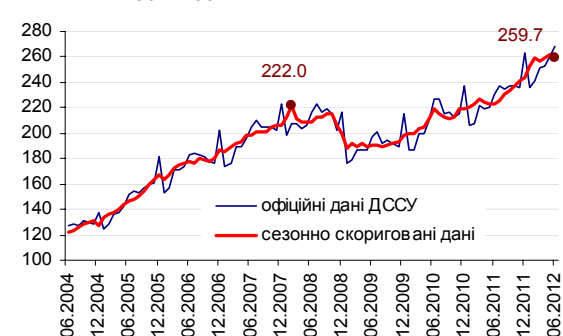
Попит та пропозиція робочої сили на ринку праці

Номінальна заробітна плата та використання робочого часу (річна зміна, %)

Індекс реальної заробітної плати (%), 12.2002=100

Джерело: ДССУ.

³ Відношення (у відсотках) кількості безробітних віком 15 – 70 років до економічно активного населення (робочої сили) зазначеного віку або відповідної соціально-демографічної ознаки.

⁴ Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами та організаціями в службі зайнятості.

зростання номінальної заробітної плати було зафіксоване в сільському господарстві (на 20.4%), рибальстві (16.9%), державному управлінні (16.4%), освіті (15.2%), будівництві (11.2%) та у сфері охорони здоров'я (11%). Зменшення заробітної плати було зафіксовано тільки у фінансовій діяльності (на 2.4%).

Зростання номінальної заробітної плати порівняно з попереднім кварталом супроводжувалося зменшенням заборгованості з її виплати, яка за станом на 1 липня 2012 року зменшилася до 961.9 млн. грн. (на 7.4% порівняно з 1 квітня 2012 року).

Заборгованість за рахунок бюджетних коштів також зменшилася (на 4.1% порівняно з попереднім кварталом) і становила 3.3 млн. грн.

Доходи домогосподарств

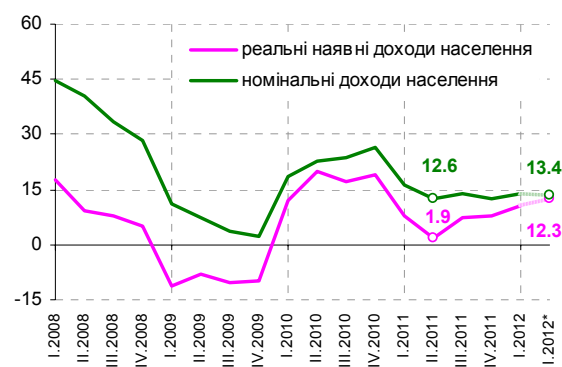
Зростання доходів населення забезпечувалося як зростанням заробітної плати в структурі доходів населення (на 14%⁵), так і соціальними допомогами. У той самий час темпи зростання соціальної допомоги зростали більш помірними темпами (зокрема, пенсійні виплати⁶ в річному вимірі в II кварталі 2012 року зросли на 8.5%). За оцінками департаменту номінальне зростання доходів населення в річному вимірі в II кварталі 2012 року становило 13.4% порівняно з 14% у I кварталі 2012 року.

Ураховуючи зниження споживчих цін, темпи зростання реальних наявних доходів у річному вимірі в II кварталі 2012 року прискорилися до 12.3% порівняно зі зростанням на 10.6% у попередньому кварталі.

Заощадження

За власними оцінками департаменту схильність населення до заощаджень у II кварталі 2012 року сезонно зросла порівняно з попереднім кварталом (9.4% порівняно з 7.8%), у той самий час відбулося її зменшення за вирахуванням сезонного фактора.

Номінальні та реальні наявні доходи населення, річна зміна, %

Джерело: Державна служба статистики, * - власна оцінка.

Схильність населення до заощаджень*, %

* Співвідношення заощаджень та наявного доходу населення.

** Власна оцінка.

Джерело: ДССУ, власні розрахунки.

⁵ За власними оцінками.

⁶ За даними Пенсійного фонду України.

ФІСКАЛЬНИЙ СЕКТОР

Другий квартал поспіль зберігаються високі темпи зростання як доходів, так і видатків зведеного бюджету (17.9% та 14.4% відповідно) на фоні зниження споживчих цін.

Відбулося скорочення позитивного первинного сальдо та формування дефіциту зведеного бюджету, що значною мірою є сезонним явищем.

Доходи

На фоні помірних темпів росту ВВП зростання доходів зведеного бюджету було значним:

у II кварталі 2012 року – 18% порівняно з 19.6% у II кварталі 2011 року;

у січні – червні 2012 року – 17.4% порівняно з 22.4% у січні – червні 2011 року.

Податкові надходження збільшилися:

у II кварталі на 14.9% порівняно з 34.7% у 2011 році та внесок у зростання доходів становив 12.8 в.п.;

у січні – червні на 14.6% порівняно з 36.8% у січні – червні 2011 року та внесок у зростання доходів становив 5 в. п.

У свою чергу збільшення податкових надходжень відбулося здебільшого за рахунок податку на доходи фізичних осіб та податку на додану вартість (далі – ПДВ), акцизного збору.

Унаслідок подальшого зростання номінальної заробітної плати надходження від податку з доходів фізичних осіб збільшилися в II кварталі на 2.0 млрд. грн., або 13.3% (у 2011 році – на 21.1%) та внесок у зростання доходів становив 2.1 в. п.

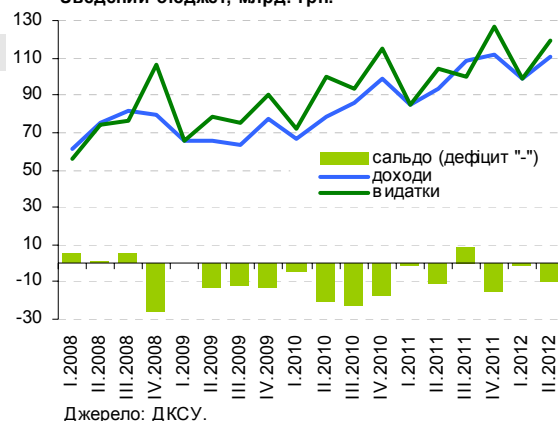
Надходження від ПДВ були суттєвим джерелом наповнення дохідної частини та зросли:

у II кварталі на 5.9 млрд. грн., або 19.5% (у 2011 році – на 19.4%) внесок у зростання доходів становив 6.3 в. п.;

у січні – червні на 8.1 млрд. грн., або 13.6% (у 2011 році – на 27.9%).

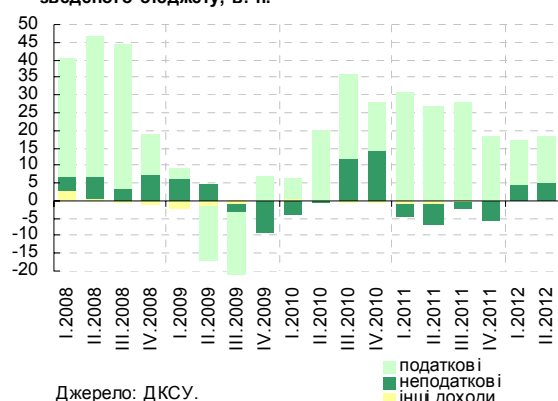
Бюджетне відшкодування ПДВ грошовими коштами залишається значним: у січні – червні 2012 року повернуто 23.0 млрд. грн., що на 9.9% більше, ніж у 2011 році, та становить 48% від запланованого на рік. Обсяги відшкодування були на 3.1% нижчими, ніж у 2011 році і становили 11.7 млрд. грн.

Зведений бюджет, млрд. грн.

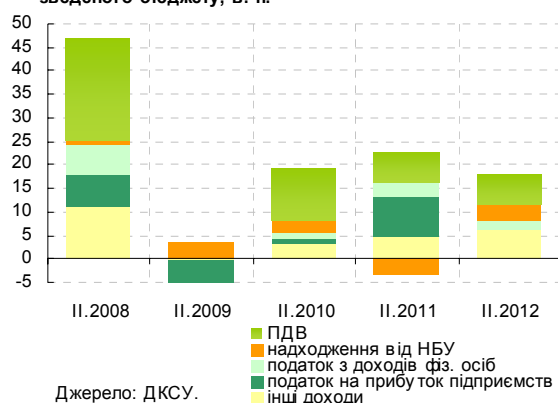
Джерело: ДКСУ.

Внесок у приріст доходів зведеного бюджету, в. п.

Джерело: ДКСУ.

Внесок у приріст доходів зведеного бюджету, в. п.

Джерело: ДКСУ.

Надходження від акцизного збору зросли:

у II кварталі на 2.2 млн. грн., або 27.4% (у 2011 році – на 4.3%);

у січні – червні на 3.4 млрд. грн., або 22.9% (у 2011 році – на 15.1%).

Податок на прибуток підприємств у II кварталі 2012 року справлявся за ставкою 21%, тоді як у відповідному періоді 2011 року податок сплачувався за ставкою 23%. Зміна ставки, а також сповільнення економічної активності в I кварталі, обумовили збільшення обсягів стягнутого податку:

у II кварталі на 205.8 млн. грн., або 1.5% (у 2011 році – на 82.1%) та внесок у зростання доходів становив 0.2 в. п.;

у січні – червні на 3.1 млрд. грн., або 11.9% (у 2011 році – на 50%).

Неподаткові надходження в II кварталі збільшилися на 38.9%, або на 4.7 млрд. грн. порівняно з II кварталом 2011 року, внесок у зростання доходів становив 5.0 в. п. Серед неподаткових надходжень перерахування від перевищення валових доходів над видатками Національного банку України в II кварталі становили 5.5 млрд. грн., внесок у зростання доходів становив 3.3 в. п. З початку року зазначені надходження становили 7.9 млрд. грн. (у 2011 році – 2.4 млрд. грн.), що сприяло покращенню виконання дохідної частини зведеного бюджету.

Видатки

У II кварталі темпи зростання видатків прискорилися до 15.6% порівняно з 9.6% у II кварталі 2011 року. Пришвиджене зростання видатків у II кварталі обумовило їх збільшення з початку року до 14.4% порівняно з 3.7% у 2011 році. Видатки збільшилися за рахунок як поточних та капітальних видатків, так і обслуговування боргу.

Поточні видатки (за винятком обслуговування боргу) збільшилися:

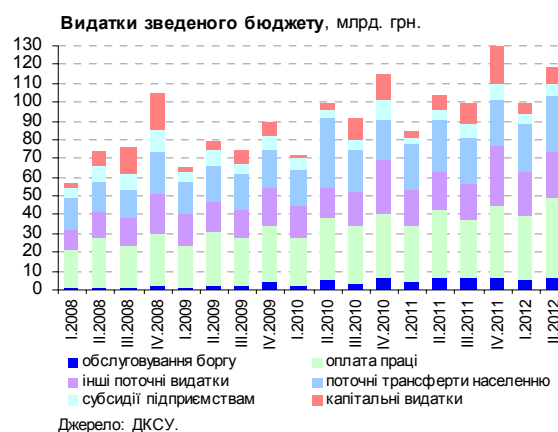
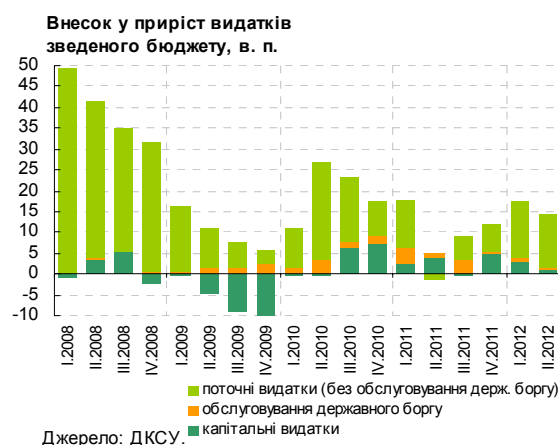
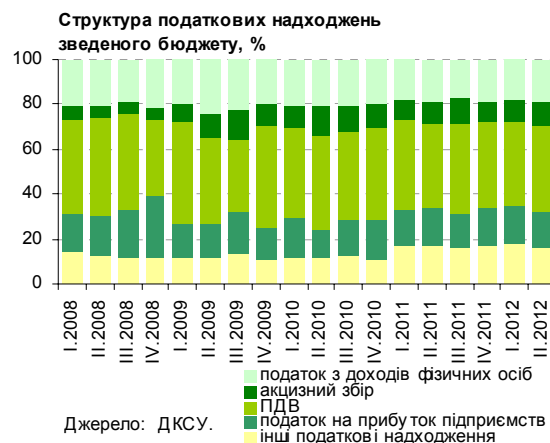
у II кварталі на 13.4 млрд. грн., або 14.9% (у 2011 році – на 4.4%), внесок у зростання видатків – 13.0 в. п.;

у січні – червні на 24.7 млрд. грн., або 15.0% (у 2011 році зниження на 1.3%).

На стан поточних видатків у II кварталі 2012 року вплинули, зокрема, такі фактори:

помірне збільшення видатків на оплату праці з нарахуваннями (на 17.0% порівняно з 10.0% у II кварталі 2011 року);

підвищення поточних трансфертів населенню (на 8.4% порівняно із скороченням на 24.3% у II кварталі 2011 року), що пов'язано з соціальними ініціативами Президента, зокрема із заходами щодо поступової компенсації громадянам втрат від знецінення грошових заощаджень (1.5 млрд. грн. виплачено в II кварталі);

зростання субсидій і поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) (на 20.1% порівняно з 7.6% у II кварталі 2011 року).

Поточне боргове навантаження на бюджет залишилося значним: частка видатків на обслуговування боргу становила 5.5% загальних видатків (у січні – червні 2012 року – 6.5%). Так збільшення обсягів обслуговування державного боргу триває, хоча темпи росту сповільнюються:

у II кварталі на 314.7 млрд. грн., або 5.1% (у 2011 році – на 18.0%), внесок у зростання видатків – 0.3 в. п.;

у січні – червні на 1.1 млрд. грн., або 10.5% (у 2011 році – на 51.9%).

Частка поточних видатків у загальній структурі видатків у II кварталі продовжила знижуватися і становила 87.3%, тоді як частка капітальних видатків не змінилася порівняно з II кварталом 2011 року – 7.2%.

Завершення та введення в експлуатацію багатьох будівельних об'єктів до Євро-2012 обумовило уповільнення зростання капітальних видатків:

у II кварталі на 1.1 млрд. грн., або 14.6% (у 2011 році – на 110.5%) та внесок у зростання видатків – 1.0 в. п.;

у січні – червні на 3.5 млрд. грн., або 33.0% (у 2011 році – на 119.9%).

Сальдо

Попри випереджаючі темпи зростання доходів зведеного бюджету порівняно з видатками бюджет виконано з дефіцитом:

у II кварталі – 9.0 млрд. грн., або 1.5% ВВП (у 2011 році – 10.9 млрд. грн.);

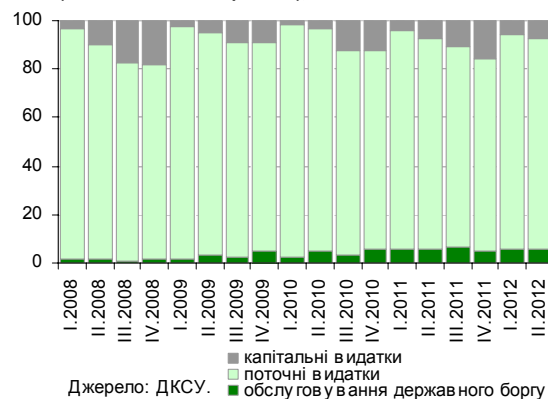
у січні – червні – 9.7 млрд. грн., або 2.6% ВВП (у 2011 році – 11.7 млрд. грн.).

Бюджети всіх рівнів виконано з дефіцитом, зокрема дефіцит Державного бюджету становив 7.7 млрд. грн. у II кварталі (з початку року – 6.7 млрд. грн.).

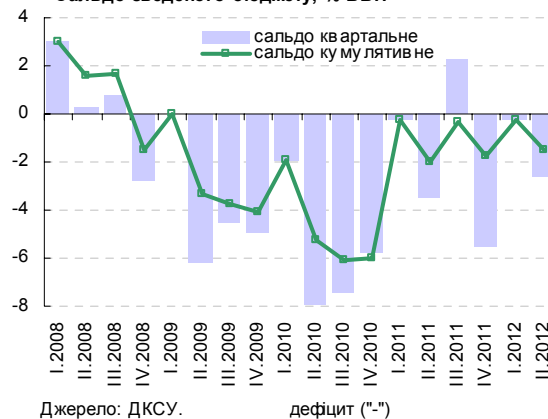
Беручи до уваги суттєві обсяги видатків на обслуговування державного боргу (12.0 млрд. грн.), зведений бюджет у першому півріччі має первинний профіцит на рівні 0.4% ВВП. Утім саме у II кварталі позитивне первинне сальдо зменшилося, а первинний дефіцит становить 0.7% ВВП, що свідчить про пом'якшення бюджетної політики для підтримки економічного зростання.

Основним джерелом фінансування дефіциту залишалися внутрішні запозичення та приватизаційні надходження. Джерела зовнішнього фінансування в умовах охолодження економічного розвитку в Європі були обмежені. Так із зовнішніх джерел надійшло лише 1.6 млрд. грн. на фінансування спільних з міжнародними фінансовими організаціями проектів розвитку. Тому Уряд продовжив використовувати раніше запроваджені інструменти на

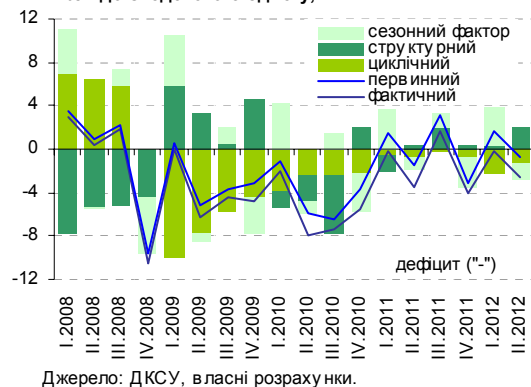
Структура видатків зведеного бюджету (економічна класифікація), %

Сальдо зведеного бюджету, % ВВП

Сальдо зведеного бюджету, % ВВП

внутрішньому фінансовому ринку. Так на первинному ринку розміщено:

ОВДП, номінованих у євро, – 111.3 млн. євро;

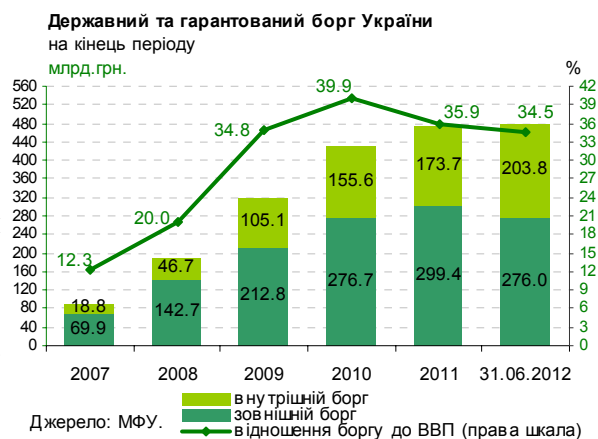
ОВДП, номінованих у доларах США, – 1.6 млрд. дол. США;

ОВДП з індексованою вартістю – 0.7 млрд. грн.

Безпосередньо для фінансування дефіциту через механізм розміщення ОВДП, номінованих у гривні, було залучено 12.3 млрд. грн.

Приватизаційні надходження становили 1 млрд. грн. (з початку року – 5.1 млрд. грн.).

Державний та гарантований державою борг України за станом на 30.06.2012 становив 479.8 млрд. грн., або 34.5% ВВП.

ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС

Дефіцит зведеного платіжного балансу в II кварталі 2012 року скоротився до 550 млн. дол. США, найнижчого рівня за останні 12 місяців, що насамперед було зумовлено збільшенням припливу капіталу за фінансовим рахунком.

Дефіцит поточного рахунку становив 3.5 млрд. дол. США внаслідок продовження зростання високими темпами внутрішнього попиту на імпорتنі товари інвестиційного призначення, насамперед продукцію машинобудування, крім того, суттєво посилюється попит на споживчі товари.

Збільшення профіциту фінансового рахунку (до 3.0 млрд. дол. США) було забезпечено насамперед високими обсягами залучень боргових ресурсів реальним сектором, у тому числі за торговими кредитами. Водночас відбулося погашення значних обсягів зовнішніх боргів Урядом.

РАХУНОК ПОТОЧНИХ ОПЕРАЦІЙ

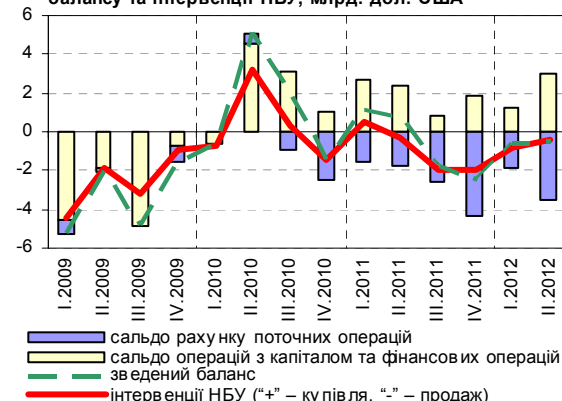
За умов високих інвестиційних потреб вітчизняної економіки та невідповідності цим потребам національних заощаджень дефіцит поточного рахунку в II кварталі 2012 року становив 3.5 млрд. дол. США.

Такий рівень дефіциту був зумовлений збереженням високого внутрішнього попиту на товари інвестиційного призначення (зростання валового нагромадження основного капіталу в II кварталі прискорилося до 16.9% у річному вимірі). Це пов'язано з процесами підвищення енергоефективності та енергозаміщення, що відповідно продовжило стимулювати імпорту продукції машинобудування. Крім того, відбулась активізація імпорту споживчих товарів унаслідок прискорення зростання споживчих витрат домогосподарств (на 14.3% у річному вимірі).

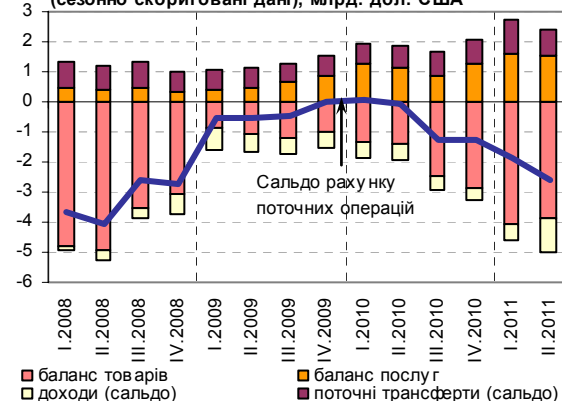
Через суттєве уповільнення зовнішнього попиту та несприятливу кон'юнктуру на основних товарних ринках зростання експорту товарів майже зупинилося: він становив 17.8 млрд. дол. США, що лише на 0.2% більше, ніж у II кварталі попереднього року (тоді як у I кварталі річні темпи зростання становили 5.2%). Порівняно з попереднім кварталом з урахуванням сезонності експорт товарів скоротився на 4.2%.

Другий квартал поспіль фізичні обсяги експорту були нижчими, ніж у відповідному кварталі попереднього року на 1.7% (у I кварталі – на 3.1%). Водночас річні темпи зростання цін експорту знизилися до 2.1% (порівняно з 8.6% у I кварталі).

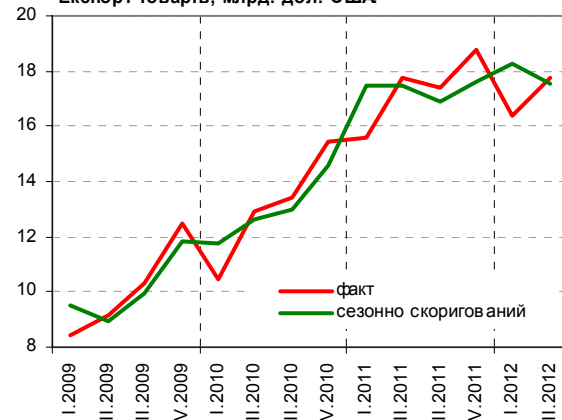
Поточний і фінансовий рахунки платіжного балансу та інтервенції НБУ, млрд. дол. США

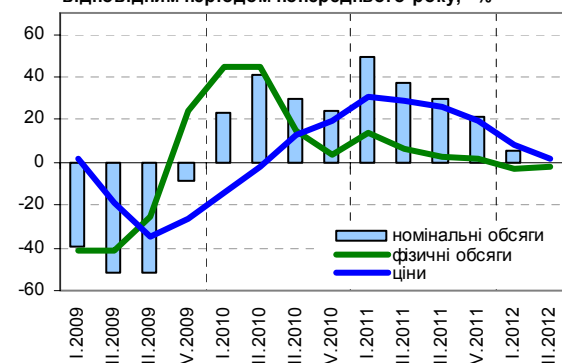
Рахунок поточних операцій (сезонно скориговані дані), млрд. дол. США

Експорт товарів, млрд. дол. США

Експорт товарів, зміна порівняно з відповідним періодом попереднього року, %

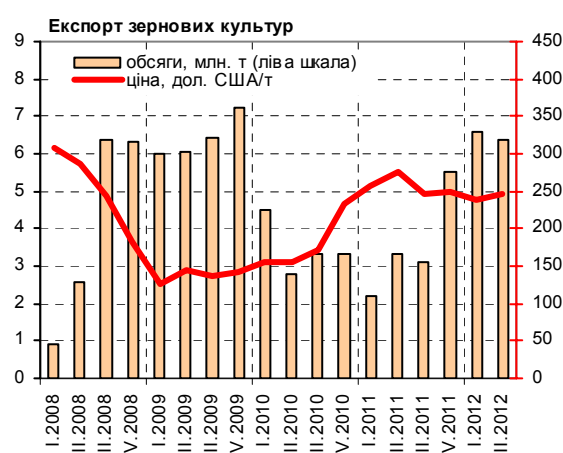
*Індекси цін і фізичних обсягів – власні оцінки.

Така динаміка експорту була значною мірою зумовлена скороченням вартісних обсягів експорту металургійної продукції на 10.5% порівняно з II кварталом минулого року. Унаслідок несприятливої кон'юнктури на світових товарних ринках середні ціни вітчизняного експорту чорних металів були на 8.8% нижче, ніж торік.

Крім того, майже повністю зупинився експорт нафтопродуктів унаслідок припинення переробки давальницької сировини з Росії на українських НПЗ. У результаті вартісні обсяги експорту мінеральних продуктів були на 34.0% нижче, ніж рік тому.

Водночас експорт продукції АПК продовжив зростати стрімкими темпами – на 40.4% у річному вимірі. Головним чином це було забезпечено збільшенням вартісних обсягів поставок зернових культур (на 73.3%) та олій й насіння олійних культур (на 35.9%) унаслідок високого врожаю в минулому році.

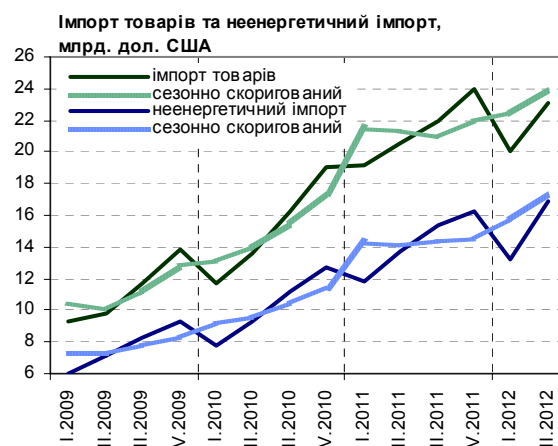
Також високими темпами продовжив зростати експорт засобів виробництва (на 14.4% у річному вимірі порівняно з 7.4% у попередньому кварталі), в основному через поставки машинобудівної продукції. Зростання експорту цієї продукції (на 12.2%) було зумовлено стабільним попитом на залізничні вагони та локомотиви, експорт яких зріс на 26.8%. Питома вага інвестиційних товарів у структурі товарного експорту хоч і зросла (з 8.5% у 2009 році до 10.2% у першій половині 2012 року), але все ще залишається відносно невеликою.

	млн. дол. США	у % до загального експорту	темпи приросту у % до II кв. 2011 року
Експорт:	17757	100.0	+0.2
металургійна продукція	5419	30.5	-10.5
продукція АПК	4219	23.8	+40.4
машинобудівна продукція	3263	18.4	+12.2
мінеральні продукти	1697	9.6	-34.0
продукція хімічної промисловості	1684	9.5	+4.1

У II кварталі 2012 року прискорилося зростання імпорту товарів, що становив 23.1 млрд. дол. США. Так річні темпи зростання збільшилися до 12.1% (у I кварталі – 4.6%), а порівняно з попереднім кварталом з урахуванням сезонності імпорт зріс на 6.8% (у I кварталі – на 2.6%).

За широкими економічними категоріями продовжилася тенденція стабільного зростання імпорту засобів виробництва (на 39.2% у річному вимірі). Зокрема, імпорт машинобудівної продукції підвищився на 34.9% – до 6.2 млрд. дол. США.

Водночас суттєво прискорилося зростання імпорту споживчих товарів (річні темпи становили 31.4% порівняно з 7.7% у I кварталі). Імпорт продукції АПК зріс на 25.6% (до 1.9 млрд. дол. США) через заміщення деяких категорій товарів (наприклад м'яса) імпортними аналогами. Імпорт легкових автомобілів становив 953 млн. дол. США, збільшившись на 36.4% порівняно з II кварталом 2011 року.

Імпорт товарів проміжного споживання вже другий квартал поспіль майже не змінювався порівняно з попереднім роком. Така ситуація була зумовлена скороченням енергетичного імпорту (на 8.6% – до 6.2 млрд. дол. США) головним чином унаслідок припинення поставок давальницької нафти для подальшої переробки. Вартісні обсяги імпорту природного газу майже не змінилися – скорочення фізичних обсягів поставок газу на третину було повністю компенсовано зростанням цін на 44.5%.

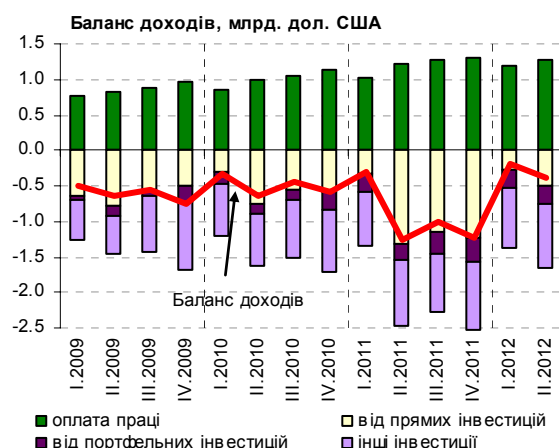

	млн. дол. США	у % до загального імпорту	темпи приросту, у % до II кв. 2011 року
Імпорт:	23065	100	+ 12.1
<i>мінеральні продукти</i>	<i>6494</i>	<i>28.2</i>	<i>- 9.0</i>
<i>машинобудівна продукція</i>	<i>6153</i>	<i>26.7</i>	<i>+ 34.9</i>
<i>продукція хімічної промисловості</i>	<i>3547</i>	<i>15.4</i>	<i>+ 4.8</i>
<i>продукція АПК</i>	<i>1882</i>	<i>8.2</i>	<i>+ 25.6</i>
<i>металургійна продукція</i>	<i>1405</i>	<i>6.1</i>	<i>+ 0.5</i>

У II кварталі 2012 року додатне сальдо торгівлі послугами скоротилося до 1.4 млрд. дол. США (з 1.5 млрд. дол. США у відповідному кварталі 2011 року) через збільшення витрат резидентів України на подорожування.

Від'ємне сальдо за статтею “Доходи” у II кварталі 2012 року скоротилося до 396 млн. дол. США (з 1.2 млрд. дол. США у II кварталі 2011 року). Це відбулося насамперед унаслідок отримання значних доходів від прямих іноземних інвестицій за кордон.

Додатне сальдо поточних трансфертів скоротилося до 785 млн. дол. США (порівняно з 878 млн. дол. США в II кварталі 2011 року).

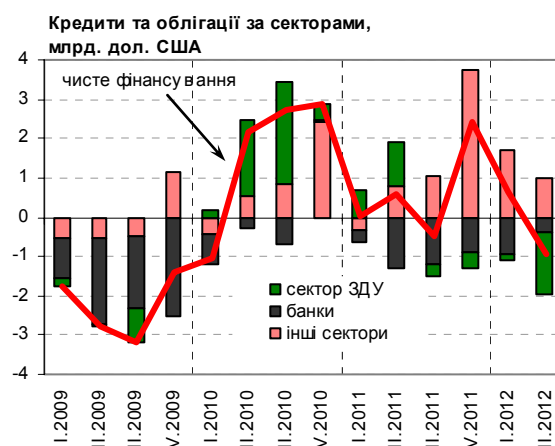
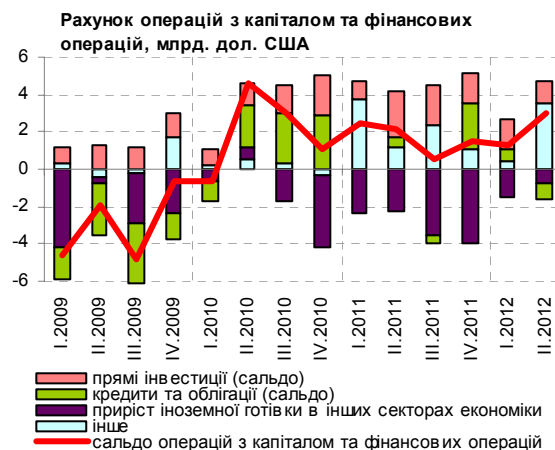
РАХУНОК ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ ТА ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Профіцит фінансового та капітального рахунків у II кварталі 2012 року становив 3.0 млрд. дол. США та був найвищим з початку 2011 року. Насамперед це було зумовлено залученням боргових ресурсів реальним сектором у достатньо значних обсягах, у тому числі за торговими кредитами.

Водночас відбулося погашення зовнішніх зобов'язань Урядом за кредитами та єврооблігаціями, продовжилося скорочення зовнішнього боргу банківським сектором.

За II квартал 2012 року приплив прямих іноземних інвестицій в Україну залишався значним (1.8 млрд. дол. США), у цілому з початку року – 3.9 млрд. дол. США, що на 17% більше, ніж за аналогічний період минулого року. Як і торік, основну частину припливу прямих інвестицій в Україну становили надходження коштів до реального сектору економіки (понад 90%). Водночас високими були обсяги інвестицій за кородон (720 млн. дол. США).

Від'ємне сальдо за кредитами та облігаціями в II кварталі 2012 року становило 861 млн. дол. США, що було обумовлено виплатами сектору ЗДУ та банками. Так, у червні Урядом було здійснено значні планові погашення – 1.0 млрд. дол. США за кредитом ВТБ (ще 1.0 млрд. дол. США кредиту було реструктуризовано) та 0.5 млрд. дол. США за єврооблігаціями 2007 року. Продовжував скорочувати обсяги зовнішньої заборгованості банківський сектор (чисті виплати становили 330 млн. дол. США). Водночас рівень рефінансування виплат за раніше залученими кредитами та облігаціями реального сектору лишався високим – 134%, а чисті залучення за II квартал становили 1.0 млрд. дол. США.

Рефінансування виплат за раніше залученими кредитами та облігаціями приватного сектору за рахунок нових позик у 2011 – 2012 роках

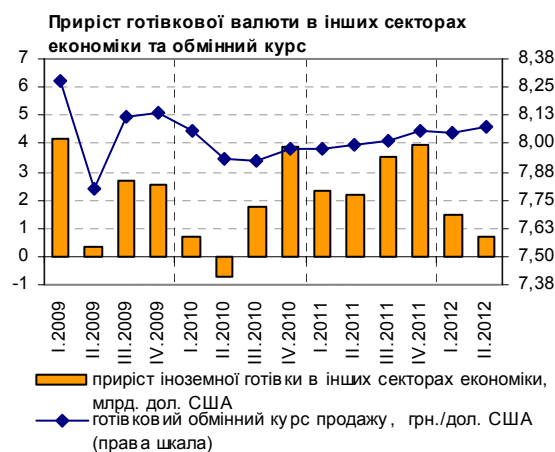
	2011					2012	
	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	рік	I кв.	II кв.
Банки	78%	43%	72%	70%	66%	65%	94%
Інші сектори	91%	123%	155%	204%	145%	180%	134%
У цілому	85%	92%	110%	140%	109%	124%	118%

Обсяги приросту готівкової валюти поза банківським сектором продовжили скорочуватися – до 710 млн. дол. США в II кварталі, що в 2.9 раза менше, ніж торік. Така динаміка була насамперед наслідком збільшення недовіри до євро за результатами розвитку подій у фінансові системі Єврозони.

За нашими оцінками, вагомим фактором покращення стану фінансового рахунку було формування додатного сальдо за статтею “Торгові кредити” у розмірі близько 2.0 млрд. дол. США (після від’ємного сальдо в I кварталі в розмірі 1.2 млрд. дол. США).

МІЖНАРОДНІ РЕЗЕРВИ

Дефіцит зведеного платіжного балансу (550 млн. дол. США) був профінансований за рахунок резервних активів. У II кварталі Національний банк України здійснив чергове планове погашення кредиту МВФ (580 млн. дол. США). У результаті за рахунок операцій платіжного балансу за квартал резервні активи скоротилися на 1.1 млрд. дол. США.

СЛОВНИК

ІНФЛЯЦІЯ –

процес зростання цін широкої номенклатури товарів. Основні показники: індекс споживчих цін (ІСЦ), індекс цін виробників (ІЦВ), дефлятор ВВП.

ІНДЕКС СПОЖИВЧИХ ЦІН –

показник зміни загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання.

ІНДЕКС ЦІН ВИРОБНИКІВ –

показник зміни цін у сфері промислового виробництва.

ДЕФЛЯТОР ВВП –

показник зміни цін усіх товарів та послуг, що були вироблені на території країни.

БАЗОВА ІНФЛЯЦІЯ (широка базова інфляція) –

розраховується на базі ІСЦ та має на меті визначення стійкої динаміки цін з виключенням короткострокових нерівномірних змін цін, викликаних шоками пропозиції, сезонними факторами, адміністративним регулюванням тарифів та цін.

Вузька базова інфляція – зміна цін непродовольчих товарів за винятком палива, індикатор імпортованої інфляції.

НЕБАЗОВА ІНФЛЯЦІЯ –

зміна цін товарів та послуг, що не входять до широкої базової інфляції.

ІМПОРТОВАНА ІНФЛЯЦІЯ –

зміна цін на товари, що імпортуються.

ІНФЛЯЦІЙНІ ОЧІКУВАННЯ –

очікування економічних агентів щодо розвитку інфляційних процесів.

СЕЗОННЕ ЗГЛАДЖУВАННЯ –

процедура видалення сезонності зі статистичних рядів даних. Виконується з метою розподілення змін за рахунок фундаментальних факторів та сезонних змін.

ВВП –

вартість всіх товарів та послуг, що вироблені на території країни.

ПОТЕНЦІЙНИЙ ВВП (рівноважний ВВП) –

рівень сукупного попиту, що не несе додаткового інфляційного тиску в економіку.

РОЗРИВ ВВП –

різниця між фактичним ВВП і потенційним, є показником інфляційного тиску з боку попиту.

УМОВИ ТОРГІВЛІ –

відношення цін експорту до цін імпорту.

ВНУТРІШНІЙ ПОПИТ –

категорія системи національних рахунків – кінцеве споживання товарів та послуг резидентами. Внутрішній попит уключає споживання приватного та державного сектору та валові капіталовкладення.

РЕАЛЬНІ МОНЕТАРНІ УМОВИ –

умови, що представляють агрегований ефект реальних відсоткових ставок та реального ефективного обмінного курсу. Це основні канали, через які монетарна політика впливає на економічну активність та відповідно інфляцію.

ДЕВАЛЬВАЦІЯ (ДЕПРЕЦІАЦІЯ)/ РЕВАЛЬВАЦІЯ (АПРЕЦІАЦІЯ) –

послаблення/посилення валюти порівняно з валютою (валютами) інших країн.

ТАБЛИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Індекс споживчих цін

Показники	Частка	2010				2011				2012	
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
за період, %											
Індекс споживчих цін	100.0	4.7	-1.3	4.0	1.6	3.3	2.5	-1.6	0.3	0.7	-0.6
Базова інфляція	48.2	2.5	0.6	2.2	2.2	1.7	1.8	2.1	1.1	0.2	0.2
Сирі продовольчі товари*	28.0	9.7	-5.7	5.0	1.0	4.2	2.1	-9.8	0.1	0.8	-3.0
Адміністративні ціни*	22.3	3.7	-0.2	8.7	0.8	6.7	4.6	0.3	-2.3	1.4	0.6
Паливо	1.5	11.3	0.5	-3.1	5.1	20.2	8.6	0.1	0.2	2.5	3.3
Індекс цін виробників	-	6.9	6.9	0.8	3.1	8.4	6.6	1.8	-3.0	1.1	4.6
за останні 12 місяців, %											
Індекс споживчих цін	100.0	11.0	6.9	10.5	9.1	7.7	11.9	5.9	4.6	1.9	-1.2
Базова інфляція	48.2	9.5	7.6	7.7	7.9	7.0	8.3	8.1	6.9	5.3	3.7
Сирі продовольчі товари*	28.0	10.9	4.1	13.5	9.7	4.0	12.7	-3.1	-4.0	-7.2	-11.8
Адміністративні ціни*	22.3	16.0	9.3	17.8	13.5	16.7	22.3	12.7	9.2	3.9	-0.1
Паливо	1.5	36.3	22.0	-0.9	13.9	23.0	33.0	37.3	30.9	11.6	6.2
Індекс цін виробників	-	18.6	25.5	19.2	18.7	20.3	20.0	21.3	14.2	6.5	4.5
середні за період, % (за останні 12 місяців)											
Індекс споживчих цін	100.0	13.8	12.0	10.4	9.4	8.6	9.2	9.2	8.0	6.7	3.8
Базова інфляція	48.2	16.3	13.2	10.5	8.5	7.6	7.5	7.8	7.7	7.4	6.5
Сирі продовольчі товари*	28.0	3.0	4.9	6.6	8.4	7.3	8.4	7.2	3.6	0.8	-4.5
Адміністративні ціни*	22.3	24.4	19.6	16.2	14.7	14.2	16.6	16.6	15.6	13.1	7.9
Паливо	1.5	20.0	28.6	26.4	18.3	14.3	15.0	22.4	29.4	29.1	23.1
Індекс цін виробників	-	6.9	12.5	18.8	20.9	21.5	20.3	19.9	19.0	16.0	12.1

* Власні розрахунки на підставі даних Державної служби статистики України.

Індекс споживчих цін (основні групи)

Показники	2010				2011				2012	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II

зміна за квартал, %

Індекс споживчих цін	4.7	-1.3	4.0	1.6	3.3	2.5	-1.6	0.3	0.7	-0.6
01 Продукти харчування та безалкогольні напої	8.2	-2.9	3.6	1.6	3.4	2.6	-4.1	-0.1	0.7	-1.6
02 Алкогольні напої, тютюнові вироби	5.7	1.4	10.1	3.5	2.3	2.9	2.1	1.2	2.0	2.2
03 Одяг і взуття	0.2	0.4	0.3	1.3	-0.4	0.3	0.2	0.8	-1.7	-0.2
04 Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	0.6	0.4	11.4	1.2	7.3	2.3	0.8	0.3	1.1	-0.6
05 Предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла	-0.2	0.0	0.4	1.0	0.7	0.8	1.2	0.7	0.2	0.1
06 Охорона здоров'я	1.8	1.0	1.6	1.3	1.9	2.4	1.6	0.3	0.8	1.3
07 Транспорт	4.0	0.6	-0.5	2.3	9.5	7.4	1.7	1.1	1.7	2.0
08 Зв'язок	-7.6	-0.4	-0.4	-0.6	-0.2	3.2	0.7	-0.2	-0.1	0.0
09 Відпочинок і культура	0.6	-0.5	1.3	1.1	1.3	0.5	0.9	0.5	0.6	-0.3
10 Освіта	0.5	1.0	8.2	0.4	1.0	0.6	3.9	0.1	1.0	0.2
11 Ресторани та готелі	2.0	1.8	1.7	1.7	1.9	2.8	1.4	0.9	0.7	1.4
12 Різні товари та послуги	2.6	0.1	1.2	4.6	2.3	-1.1	1.8	2.3	1.2	-1.3

зміна за 12 місяців, %

Індекс споживчих цін	11.0	6.9	10.5	9.1	7.7	11.9	5.9	4.6	1.9	-1.2
01 Продукти харчування та безалкогольні напої	13.1	8.1	13.2	10.6	5.7	11.7	3.5	1.7	-1.0	-5.0
02 Алкогольні напої, тютюнові вироби	36.5	19.9	21.8	22.1	18.2	20.0	11.3	8.8	8.5	7.8
03 Одяг і взуття	4.3	3.7	3.1	2.2	1.7	1.5	1.5	1.0	-0.4	-0.9
04 Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	5.5	1.8	16.6	13.8	21.5	23.8	12.0	11.0	4.6	1.6
05 Предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла	4.1	2.8	1.4	1.2	2.1	2.9	3.8	3.5	2.9	2.2
06 Охорона здоров'я	8.0	7.4	7.4	5.8	6.0	7.4	7.4	6.4	5.2	4.1
07 Транспорт	15.2	10.4	3.1	6.6	12.1	19.6	22.3	20.9	12.3	6.7
08 Зв'язок	-4.6	-7.9	-8.5	-8.8	-1.6	2.0	3.1	3.5	3.6	0.4
09 Відпочинок і культура	4.5	4.0	2.9	2.5	3.2	4.3	3.9	3.2	2.5	1.7
10 Освіта	14.4	15.1	10.1	10.3	10.9	10.4	6.0	5.7	5.7	5.3
11 Ресторани та готелі	7.4	6.9	7.1	7.4	7.3	8.4	8.1	7.2	6.0	4.5
12 Різні товари та послуги	11.3	7.8	7.1	8.7	8.4	7.0	7.7	5.4	4.2	4.1

Індекс цін виробників

Показники	2010				2011				2012	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
зміна за квартал, %										
Індекс цін виробників	6.9	7.0	0.8	3.0	8.4	6.6	1.8	-3.0	1.1	4.6
Добувна промисловість	13.3	20.9	1.9	3.5	16.3	4.1	2.1	1.1	-0.5	-3.2
видобування енергетичних матеріалів	17.9	8.8	5.4	2.8	7.6	2.2	3.4	2.3	12.1	-4.7
видобування неенергетичних матеріалів	8.8	33.2	-1.0	4.0	25.8	5.7	1.0	-0.1	-10.9	-1.7
Обробна промисловість	5.8	4.2	1.5	4.7	6.4	3.9	2.4	-2.8	0.9	0.8
Харчова промисловість та перероблення с/г продуктів	6.2	-0.1	6.2	5.5	3.2	3.1	3.3	-0.5	1.1	0.4
Легка промисловість	1.4	2.7	1.9	5.0	4.4	2.6	1.4	0.1	1.2	0.5
Виробництво деревини та виробів з деревини	0.2	0.3	1.3	2.3	6.3	4.8	2.9	0.8	1.4	-0.1
Целюлозно-паперова промисловість; видавнича справа	3.6	1.2	2.9	2.7	3.0	2.3	0.9	-0.3	1.3	0.9
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	16.0	6.0	-3.2	5.1	12.6	9.8	-1.4	-4.9	1.0	-1.6
Хімічна і нафтохімічна промисловість	4.8	-3.2	2.5	9.4	6.2	5.8	3.7	-0.9	0.6	3.8
Виробництво інших неметалевих мінеральних виробів	0.8	2.1	1.0	2.5	4.8	3.9	4.0	1.0	3.9	3.1
Металургія та оброблення металу	6.3	10.9	-0.7	4.9	10.7	1.7	4.0	-7.3	0.6	1.5
Машинобудування	2.8	4.7	1.5	2.5	2.0	4.6	0.8	0.2	0.6	0.0
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	8.2	10.7	-2.3	-3.9	10.3	16.1	-0.5	-5.1	3.1	20.6
зміна за 12 місяців, %										
Індекс цін виробників	18.6	25.5	19.2	18.7	20.3	20.0	21.3	14.2	6.5	4.5
Добувна промисловість	25.6	57.3	44.2	44.4	48.3	27.7	28.0	25.0	7.0	-0.5
видобування енергетичних матеріалів	31.8	43.9	40.3	39.1	27.1	19.3	16.9	16.3	21.2	12.9
видобування неенергетичних матеріалів	19.5	69.8	47.2	49.3	72.7	37.1	39.8	34.1	-5.0	-11.7
Обробна промисловість	19.0	22.1	16.1	17.1	17.8	17.3	18.5	10.1	4.4	1.3
Харчова промисловість та перероблення с/г продуктів	18.6	13.7	19.0	18.9	15.6	19.4	16.1	9.4	7.2	4.4
Легка промисловість	10.0	12.0	10.7	11.2	14.6	14.5	14.2	8.7	5.4	3.2
Виробництво деревини та виробів з деревини	6.2	4.5	4.7	4.1	10.5	15.4	17.2	15.5	10.2	4.9
Целюлозно-паперова промисловість; видавнича справа	9.8	11.3	11.1	10.8	10.1	11.5	9.5	6.1	4.3	2.8
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	78.4	59.5	20.0	25.1	21.6	25.9	28.2	15.9	4.0	-6.8
Хімічна і нафтохімічна промисловість	11.3	11.5	8.5	13.7	15.3	25.9	27.6	15.6	9.5	7.5
Виробництво інших неметалевих мінеральних виробів	2.7	3.0	3.5	6.6	10.8	12.8	16.2	14.5	13.6	12.8
Металургія та оброблення металу	20.7	34.9	22.6	22.7	27.8	17.1	22.7	8.5	-1.4	-1.6
Машинобудування	6.7	13.6	12.0	12.2	11.4	11.1	10.4	7.8	6.3	1.7
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	12.8	24.2	18.9	12.5	14.7	20.3	22.3	21.0	13.1	17.6

Реальний ВВП за категоріями кінцевого використання

Показники, зміна, %	2009				2010				2011				2012	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
до попереднього кварталу, сезонно скориговані дані														
ВВП	-1.9	-1.4	-0.6	1.1	0.1	2.0	0.2	1.6	1.5	0.8	1.9	1.0	-0.2	1.9
Споживання	-13.9	0.4	0.2	0.3	1.7	2.2	3.0	3.9	1.7	2.7	2.2	1.7	1.2	2.8
Приватне	-16.4	-0.5	0.7	0.3	1.6	3.1	2.8	4.4	3.0	3.8	3.9	3.1	-1.2	7.9
Державне	-4.5	2.6	-3.3	-0.1	3.6	-2.9	7.3	0.5	-2.6	-1.1	-5.4	2.7	6.1	-0.5
Інвестиції	-34.8	-4.4	-3.4	-0.2	5.1	0.4	2.7	1.4	-0.9	5.0	5.4	7.0	-4.3	6.4
Експорт	-10.3	-6.1	4.7	2.9	-1.2	3.8	-3.3	4.4	2.8	-2.8	-0.9	-1.6	2.5	1.9
Імпорт	-18.7	-13.5	-1.4	4.0	3.0	8.1	2.8	7.8	4.5	1.9	1.9	0.0	-3.6	-3.9
до відповідного кварталу														
ВВП	-19.6	-17.3	-15.7	-6.7	4.5	5.4	3.3	3.7	5.4	3.9	6.5	4.7	2.0	3.0
Споживання	-11.5	-11.3	-12.4	-13.2	1.0	3.9	7.5	12.0	11.2	12.5	11.4	8.1	7.9	11.5
Приватне	-14.4	-14.2	-14.3	-15.9	0.2	6.6	8.0	12.7	13.6	15.1	17.1	12.5	9.6	14.0
Державне	0.2	-1.6	-4.3	-3.7	3.8	-4.0	5.8	10.0	3.5	4.0	-10.5	-5.7	1.9	2.5
Інвестиції	-58.0	-55.9	-53.2	-33.7	-5.7	-3.2	9.5	10.5	2.1	5.2	11.0	16.9	7.6	16.9
Експорт	-22.2	-34.1	-30.9	6.9	0.4	13.2	2.0	0.9	17.0	2.9	-2.2	-5.6	-6.8	-6.8
Імпорт	-37.4	-52.3	-47.6	-11.1	-6.2	17.2	20.2	13.2	37.2	23.1	12.0	3.3	-4.3	10.8
до відповідного періоду														
ВВП	-19.6	-18.4	-17.4	-14.8	4.5	4.9	4.3	4.1	5.4	4.6	5.3	5.2	2.0	2.5
Споживання	-11.5	-11.4	-11.8	-12.3	1.0	2.5	4.3	6.5	11.2	11.9	11.7	10.7	7.9	9.8
Приватне	-14.4	-14.3	-14.3	-14.8	0.2	3.4	5.1	7.1	13.6	14.3	15.4	14.6	9.6	11.9
Державне	0.2	-0.8	-1.9	-2.4	3.8	-0.4	1.6	4.0	3.5	3.7	-0.9	-2.4	1.9	2.2
Інвестиції	-58.0	-56.9	-55.5	-50.5	-5.7	-4.3	0.9	3.9	2.1	3.8	6.7	10.1	7.6	12.8
Експорт	-22.2	-28.8	-29.6	-22.0	0.4	7.0	5.1	3.9	17.0	9.3	5.2	2.2	-6.8	-6.8
Імпорт	-37.4	-45.6	-46.3	-38.9	-6.2	5.1	10.4	11.3	37.2	29.6	22.9	16.8	-4.3	3.4

ВВП (номінальний, реальний, дефлятор)

Показники	2009				2010				2011				2012	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
номінальний ВВП, млрд. грн.														
Кумулятивно	189.0	403.1	653.4	913.3	217.3	474.0	775.3	1 082.6	261.9	576.5	952.5	1 316.6	297.0	648.7
За кварталами	189.0	214.1	250.3	259.9	217.3	256.8	301.3	307.3	261.9	314.6	376.0	364.1	297.0	351.8
Питома вага кварталів у році	20.7	23.4	27.4	28.5	20.1	24.1	29.5	26.3	19.9	23.9	28.6	27.7	x	x
реальний ВВП, % порівняно з														
відповідним кварталом минулого року	-19.6	-17.3	-15.7	-6.7	4.5	5.4	3.3	3.7	5.4	3.9	6.5	4.7	2.0	3.0
відповідним періодом минулого року, кумулятивно	-19.6	-18.4	-17.4	-14.8	4.5	5.0	4.3	4.1	5.4	4.6	5.3	5.2	2.0	2.5
попереднім кварталом	-26.3	12.1	17.6	-3.9	-17.5	13.1	15.3	-3.5	-16.2	11.4	18.2	-5.2	-18.3	12.5
попереднім кварталом, сезонно скоригований	-1.9	-1.4	-0.6	1.1	0.1	2.0	0.2	1.6	1.5	0.8	1.9	1.0	-0.2	1.9
ІСЦ, % порівняно з														
відповідним кварталом минулого року	20.4	15.2	15.4	13.5	11.2	8.5	8.6	9.5	7.7	10.7	8.4	5.0	2.9	-0.4
відповідним періодом минулого року, кумулятивно	20.4	17.6	16.8	15.9	11.2	9.8	9.3	9.4	7.7	9.2	9.0	8.0	2.9	1.2
попереднім кварталом	6.4	3.1	1.0	2.4	4.5	0.4	1.1	3.3	2.7	3.2	-1.0	0.0	0.6	0.0
ІЦВ, % порівняно з														
відповідним кварталом минулого року	17.3	2.4	-1.9	10.6	17.1	25.1	22.2	19.2	19.9	19.9	20.5	15.9	8.6	5.2
відповідним періодом минулого року, кумулятивно	17.3	9.2	5.1	6.5	17.1	21.1	21.5	20.9	19.9	19.9	20.1	19.0	8.6	6.8
попереднім кварталом	-0.8	1.8	3.8	5.6	5.1	8.6	1.5	2.9	5.8	8.5	2.0	-1.0	-0.9	5.1
індекс-дефлятор ВВП, % порівняно з														
відповідним кварталом минулого року	22.8	9.7	7.4	14.1	10.0	13.8	16.5	14.0	14.3	17.9	17.2	13.2	11.1	8.5
відповідним періодом минулого року, кумулятивно	22.8	15.6	12.3	13.0	10.0	12.1	13.7	13.8	14.3	16.2	16.6	15.7	11.1	9.8
попереднім кварталом	5.1	1.0	-0.6	8.1	1.4	4.5	1.7	5.8	1.7	7.8	1.1	2.2	-0.2	5.3

Основні показники зведеного бюджету

Показники, млрд. грн.	2009				2010				2011				2012	
	I	II	III	IV	I	II	III*	IV*	I	II	III	IV	I	II
кумулятивно														
Доходи	65.7	131.1	195.0	273.0	67.1	145.3	215.3	314.5	84.4	177.8	286.8	398.3	98.6	208.8
податок з доходів фізичних осіб	9.8	21.2	32.3	44.5	10.7	23.1	36.2	51.0	12.8	27.8	43.3	60.2	14.9	31.9
податок на прибуток підприємств	7.4	14.4	23.7	33.0	9.3	17.1	27.5	40.4	11.5	25.6	39.1	55.1	14.4	28.7
податок на додану вартість	22.2	40.0	56.0	84.6	21.3	46.6	55.7	86.3	29.3	59.5	95.2	130.1	31.6	67.6
інші доходи	26.4	55.5	83.0	110.8	25.8	58.5	95.9	136.8	30.8	64.8	109.3	152.9	37.7	80.5
Видатки	65.0	143.4	217.5	307.4	71.7	171.2	262.4	377.8	84.5	187.6	287.0	416.6	99.0	216.9
поточні видатки	63.3	138.0	205.7	287.3	70.4	166.3	246.4	347.2	81.3	177.0	265.4	374.9	93.3	202.8
капітальні видатки	1.7	5.3	11.9	20.1	1.3	4.8	16.0	30.6	3.2	10.6	21.6	41.8	5.7	14.1
Кредитування	0.8	1.0	2.1	2.8	-0.2	-0.9	0.3	1.3	0.6	2.0	2.8	4.8	0.3	1.6
Сальдо (дефіцит "-")	-0.1	-13.3	-24.5	-37.3	-4.4	-25.0	-47.5	-64.7	-0.7	-11.7	-3.1	-23.1	-0.7	-9.7
Фінансування	0.1	13.3	24.5	37.3	4.4	25.0	47.5	64.7	0.7	11.7	3.1	23.1	0.7	9.7
Запозичення	3.4	23.0	83.3	122.4	19.8	46.1	98.6	124.5	23.7	59.8	64.3	83.8	23.8	50.5
Погашення	2.0	4.1	16.3	31.4	3.9	12.8	17.6	26.9	15.4	22.3	37.0	47.5	10.8	33.1
Приватизація	0.1	0.5	0.7	0.8	0.1	0.2	0.5	1.1	1.1	11.0	11.0	11.5	4.1	5.1
Фінансування за активними операціями	-1.4	-6.2	-43.2	-54.6	-11.6	-8.6	-34.1	-34.0	-8.7	-36.7	-35.2	-24.7	-16.3	-12.8
Зміна залишків готівкових коштів	-3.4	-7.7	-9.6	-6.9	-11.2	-9.8	-34.4	-28.6	-8.7	-21.3	-17.4	-4.0	-10.5	-9.8
на початок періоду	16.5	16.5	16.5	16.5	22.0	22.0	22.0	22.0	47.4	47.4	47.4	47.4	49.4	49.4
на кінець періоду	19.8	24.2	26.0	23.4	33.2	31.8	56.5	50.6	56.1	68.6	64.8	51.4	59.9	59.2
Інші активні операції	2.0	1.5	-33.7	-47.7	-0.4	1.2	0.4	-5.4	0.0	-15.4	-17.8	-20.7	-5.9	-2.9
щокварталу														
Доходи	65.7	65.4	63.9	77.9	67.1	78.1	70.1	99.2	84.4	93.4	109.0	111.5	98.6	110.2
податок з доходів фізичних осіб	9.8	11.4	11.1	12.2	10.7	12.4	13.1	14.8	12.8	15.0	15.4	16.9	14.9	17.0
податок на прибуток підприємств	7.4	7.1	9.3	9.3	9.3	7.8	10.4	12.9	11.5	14.1	13.4	16.0	14.4	14.3
податок на додану вартість	22.2	17.8	16.0	28.6	21.3	25.3	9.2	30.6	29.3	30.2	35.7	34.9	31.6	36.1
інші доходи	26.4	29.1	27.5	27.8	25.8	32.7	37.4	40.9	30.8	34.1	44.4	43.6	37.7	42.8
Видатки	65.0	78.4	74.1	89.9	71.7	99.4	91.3	115.4	84.5	103.1	99.4	129.6	99.0	117.9
поточні видатки	63.3	74.7	67.6	81.7	70.4	95.9	80.1	100.8	81.3	95.7	88.5	109.4	93.3	109.4
капітальні видатки	1.7	3.7	6.5	8.2	1.3	3.5	11.2	14.6	3.2	7.4	11.0	20.1	5.7	8.5
Кредитування	0.8	0.2	1.0	0.8	-0.2	-0.7	1.3	1.0	0.6	1.3	0.9	1.9	0.3	1.3
Сальдо (дефіцит "-")	-0.1	-13.2	-11.3	-12.7	-4.4	-20.6	-22.5	-17.2	-0.7	-11.0	8.6	-20.0	-0.7	-9.0

* У серпні 2010 року Уряд України здійснив випуск ПДВ-облігацій. Відповідно до статті 25 Закону України “Про Державний бюджет України на 2010 рік” на обсяг ОВДП, випущених для відшкодування ПДВ (16.4 млрд. грн.), збільшується показник дефіциту та зменшується сума доходів. Тому показники доходів за 9 місяців та 2010 рік зменшені на випуск ПДВ-облігацій.

Основні показники зведеного бюджету

Показники	2009				2010				2011				2012	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
кумулятивно														
<i>структура</i>														
Доходи	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
податок з доходів фізичних осіб	14.9	16.1	16.5	16.3	15.9	15.9	16.8	16.2	15.2	15.6	15.1	15.1	15.1	15.3
податок на прибуток підприємств	11.2	11.0	12.2	12.1	13.9	11.8	12.8	12.8	13.6	14.4	13.6	13.8	14.6	13.7
податок на додану вартість	33.8	30.5	28.7	31.0	31.7	32.0	25.9	27.4	34.8	33.5	33.2	32.7	32.0	32.4
інші доходи	40.1	42.3	42.6	40.6	38.5	40.3	44.5	43.5	36.4	36.5	38.1	38.4	38.3	38.6
Видатки	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
поточні видатки	97.4	96.3	94.5	93.5	98.2	97.2	93.9	91.9	96.2	94.3	92.5	90.0	94.3	93.5
капітальні видатки	2.6	3.7	5.5	6.5	1.8	2.8	6.1	8.1	3.8	5.7	7.5	10.0	5.7	6.5
щокварталу														
<i>структура</i>														
Доходи	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
податок з доходів фізичних осіб	14.9	17.4	17.3	15.7	15.9	15.9	18.7	14.9	15.2	16.1	14.2	15.2	15.1	15.5
податок на прибуток підприємств	11.2	10.8	14.5	12.0	13.9	9.9	14.8	13.0	13.6	15.1	12.3	14.4	14.6	13.0
податок на додану вартість	33.8	27.3	25.1	36.7	31.7	32.4	13.1	30.8	34.8	32.3	32.7	31.3	32.0	32.7
інші доходи	40.1	44.5	43.1	35.7	38.5	41.8	53.4	41.2	36.4	36.5	40.8	39.1	38.3	38.8
Видатки	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
поточні видатки	97.4	95.3	91.2	90.9	98.2	96.5	87.7	87.3	96.2	92.8	88.9	84.5	94.3	92.8
капітальні видатки	2.6	4.7	8.8	9.1	1.8	3.5	12.3	12.7	3.8	7.2	11.1	15.5	5.7	7.2
кумулятивно														
<i>у % порівняно з відповідним періодом попереднього року</i>														
Доходи	6.5	-4.0	-10.5	-8.4	2.2	10.8	10.4	15.2	25.8	22.4	33.2	26.6	16.8	17.4
податок з доходів фізичних осіб	0.6	-2.2	-3.9	-3.1	9.3	9.1	12.3	14.7	19.8	20.5	19.5	18.0	16.5	14.8
податок на прибуток підприємств	-6.2	-21.1	-25.8	-30.9	26.6	18.5	15.8	22.1	23.3	50.0	42.2	36.5	24.8	11.9
податок на додану вартість	11.4	-12.0	-22.7	-8.1	-4.1	16.3	-0.5	2.0	37.9	27.9	70.8	50.7	7.6	13.6
інші доходи	9.0	8.5	3.9	-1.1	-2.0	5.4	15.5	23.4	19.1	10.8	14.0	11.8	22.7	24.2
Видатки	16.0	10.4	6.1	-0.6	10.4	19.4	20.6	22.9	17.8	9.6	9.4	10.3	17.2	15.6
поточні видатки	16.8	14.2	12.6	7.2	11.2	20.5	19.8	20.8	15.4	6.4	7.7	8.0	14.8	14.6
капітальні видатки	-6.2	-41.2	-47.0	-51.3	-21.3	-9.5	34.9	52.8	144.8	119.9	35.0	36.2	75.2	33.0
щокварталу														
<i>у % порівняно з відповідним кварталом попереднього року</i>														
Доходи	6.5	-12.6	-21.5	-2.5	2.2	19.4	9.7	27.3	25.8	19.6	55.5	12.4	16.8	18.0
податок з доходів фізичних осіб	0.6	-4.4	-7.0	-0.9	9.3	8.9	18.4	21.1	19.8	21.1	17.7	14.4	16.5	13.3
податок на прибуток підприємств	-6.2	-32.3	-32.0	-41.4	26.6	9.9	11.6	38.3	23.3	82.1	29.3	24.4	24.8	1.5
податок на додану вартість	11.4	-30.2	-40.8	45.8	-4.1	41.6	-42.6	7.0	37.9	19.4	288.0	14.2	7.6	19.5
інші доходи	9.0	8.2	-4.5	-13.4	-2.0	12.1	35.9	47.1	19.1	4.3	18.9	6.6	22.7	25.5
Видатки	16.0	6.0	-1.3	-13.7	10.4	26.8	23.1	28.4	17.8	3.7	9.0	12.3	17.2	14.4
поточні видатки	16.8	12.2	9.4	-4.3	11.2	28.4	18.5	23.4	15.4	-0.2	10.4	8.6	14.8	14.4
капітальні видатки	-6.2	-49.8	-51.0	-56.3	-21.3	-4.1	71.2	78.9	144.8	110.5	-1.7	37.6	75.2	14.6
щокварталу														
<i>у % порівняно з попереднім кварталом</i>														
Доходи	-17.8	-0.4	-2.3	22.0	-13.8	16.3	-10.3	41.6	-14.9	10.6	16.7	2.3	-11.6	11.8
податок з доходів фізичних осіб	-20.7	16.4	-2.7	10.4	-12.6	16.1	5.7	12.9	-13.6	17.4	2.8	9.7	-12.0	14.2
податок на прибуток підприємств	-53.6	-4.4	31.7	0.3	0.2	-17.0	33.7	24.3	-10.6	22.5	-5.0	19.6	-10.4	-0.3
податок на додану вартість	13.2	-19.5	-10.3	78.5	-25.5	18.8	-63.6	232.6	-4.0	2.8	18.2	-2.2	-9.5	14.2
інші доходи	-17.9	10.5	-5.6	1.1	-7.1	26.5	14.4	9.4	-24.8	10.8	30.4	-1.9	-13.5	13.4
Видатки	-37.6	20.5	-5.4	21.2	-20.2	38.6	-8.2	26.4	-26.8	22.0	-3.5	30.3	-23.6	19.1
поточні видатки	-25.9	18.0	-9.5	20.8	-13.8	36.2	-16.5	25.8	-19.4	17.7	-7.6	23.7	-14.7	17.3
капітальні видатки	-91.0	118.3	78.1	25.2	-83.8	166.0	218.1	30.8	-77.9	128.8	48.5	83.1	-71.8	49.7

Основні показники зведеного бюджету (% до ВВП)

Показники	2009				2010				2011				2012	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
кумулятивно														
Доходи	34.8	32.5	29.8	29.9	30.6	30.3	27.5	29.1	32.0	30.7	29.6	30.3	33.2	32.2
податок з доходів фізичних осіб	5.2	5.3	4.9	4.9	4.9	4.8	4.6	4.7	4.9	4.8	4.5	4.6	5.0	4.9
податок на прибуток підприємств	3.9	3.6	3.6	3.6	4.3	3.6	3.5	3.7	4.4	4.4	4.0	4.2	4.8	4.4
податок на додану вартість	11.7	9.9	8.6	9.3	9.7	9.7	7.1	8.0	11.1	10.3	9.8	9.9	10.6	10.4
інші доходи	14.0	13.8	12.7	12.1	11.8	12.2	12.2	12.6	11.7	11.2	11.3	11.6	12.7	12.4
Видатки	34.4	35.6	33.3	33.7	32.7	35.7	33.5	34.9	32.1	32.3	29.7	31.6	33.3	33.4
поточні видатки	33.5	34.2	31.5	31.5	32.1	34.7	31.4	32.1	30.8	30.5	27.4	28.5	31.4	31.3
капітальні видатки	0.9	1.3	1.8	2.2	0.6	1.0	2.0	2.8	1.2	1.8	2.2	3.2	1.9	2.2
Кредитування	0.4	0.25	0.3	0.3	-0.1	-0.2	0.0	0.1	0.2	0.3	0.3	0.4	0.1	0.2
Сальдо (дефіцит "-")	0.0	-3.3	-3.8	-4.1	-2.0	-5.2	-6.1	-6.0	-0.3	-2.0	-0.3	-1.8	-0.2	-1.5
щокварталу														
Доходи	34.8	30.6	25.5	30.0	30.6	30.0	23.0	33.3	32.0	29.5	28.1	32.0	33.2	31.3
податок з доходів фізичних осіб	5.2	5.3	4.4	4.7	4.9	4.8	4.3	5.0	4.9	4.7	4.0	4.9	5.0	4.8
податок на прибуток підприємств	3.9	3.3	3.7	3.6	4.3	3.0	3.4	4.3	4.4	4.5	3.5	4.6	4.8	4.1
податок на додану вартість	11.7	8.3	6.4	11.0	9.7	9.7	3.0	10.2	11.1	9.5	9.2	10.0	10.6	10.3
інші доходи	14.0	13.6	11.0	10.7	11.8	12.6	12.3	13.7	11.7	10.8	11.5	12.5	12.7	12.2
Видатки	34.4	36.6	29.6	34.6	32.7	38.2	30.0	38.7	32.1	32.6	25.6	37.2	33.3	33.5
поточні видатки	33.5	34.9	27.0	31.4	32.1	36.9	26.3	33.8	30.8	30.2	22.8	31.4	31.4	31.1
капітальні видатки	0.9	1.7	2.6	3.1	0.6	1.4	3.7	4.9	1.2	2.3	2.8	5.8	1.9	2.4
Кредитування	0.4	0.12	0.4	0.3	-0.1	-0.3	0.4	0.3	0.2	0.4	0.2	0.6	0.1	0.4
Сальдо (дефіцит "-")	0.0	-6.2	-4.5	-4.9	-2.0	-7.9	-7.4	-5.8	-0.3	-3.5	2.2	-5.7	-0.2	-2.6

Державний борг

Показники	2009	2010				2011				2012	
	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
млрд. грн.											
Державний борг	317.9	327.9	340.7	404.3	432.2	449.1	479.8	465.4	473.1	483.3	479.8
Гарантований борг	90.9	88.1	86.2	97.3	108.8	109.8	115.5	115.4	115.8	112.1	106.3
Державний прямий борг	227.0	239.8	254.5	307.0	323.5	339.2	364.3	350.0	357.3	371.2	373.4
внутрішній	91.1	108.6	110.6	134.2	141.7	147.7	161.4	149.1	161.5	175.4	191.7
зовнішній	135.9	131.2	143.9	172.8	181.8	191.5	203.0	201.0	195.8	195.8	181.7
у % ВВП											
Державний борг	34.8	34.7	34.4	38.7	39.9	39.8	40.5	36.9	35.9	35.8	34.5
Гарантований борг	10.0	9.3	8.7	9.3	10.0	9.7	9.7	9.2	8.8	8.3	7.7
Державний прямий борг	24.9	25.4	25.7	29.4	29.9	30.1	30.7	27.8	27.1	27.5	26.9
внутрішній	10.0	11.5	11.2	12.9	13.1	13.1	13.6	11.8	12.3	13.0	13.8
зовнішній	14.9	13.9	14.5	16.5	16.8	17.0	17.1	16.0	14.9	14.5	13.1

ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС УКРАЇНИ

(млн. дол. США)	2011				2011	2012	
	I	II	III	IV		I	II
Рахунок поточних операцій	-1 598	-1 707	-2 590	-4 350	-10 245	-1 813	-3 506
Баланс товарів та послуг	-2 335	-1 337	-2 573	-3 912	-10 157	-2 299	-3 895
Експорт товарів та послуг	19 704	22 535	23 114	23 491	88 844	20 702	22 656
Імпорт товарів та послуг	-22 039	-23 872	-25 687	-27 403	-99 001	-23 001	-26 551
Баланс товарів	-3 597	-2 851	-4 580	-5 224	-16 252	-3 665	-5 308
Експорт товарів	15 569	17 724	17 368	18 757	69 418	16 384	17 757
Імпорт товарів	-19 166	-20 575	-21 948	-23 981	-85 670	-20 049	-23 065
Баланс послуг	1 262	1 514	2 007	1 312	6 095	1 366	1 413
Експорт послуг	4 135	4 811	5 746	4 734	19 426	4 318	4 899
Імпорт послуг	-2 873	-3 297	-3 739	-3 422	-13 331	-2 952	-3 486
Доходи (сальдо)	-302	-1 248	-1 005	-1 241	-3 796	-186	-396
Поточні трансферти (сальдо)	1 039	878	988	803	3 708	672	785
Рахунок операцій з капіталом та фінансових операцій	2 711	2 389	872	1 818	7 790	1 244	2 956
Рахунок операцій з капіталом	-13	18	2	91	98	38	4
Капітальні трансферти	7	1	1	2	11	1	2
Придбання/реалізація нефінансових активів	-20	17	1	89	87	37	2
Фінансовий рахунок	2 724	2 371	870	1 727	7 692	1 206	2 952
Прямі інвестиції (сальдо)	880	2 422	2 090	1 623	7 015	1 660	1 102
Портфельні інвестиції (акціонерний капітал)	149	113	42	207	511	-3	103
Кредити та облігації	33	601	-472	2 436	2 598	615	-861
Середньо- і довгострокові кредити, облігації	138	687	-780	664	709	-133	1 175
Сектор загальнодержавного управління	689	1 148	-292	-428	1 117	-113	471
Надходження	2 293	2 086	886	919	6 184	543	2 162
Виплати	-1 604	-938	-1 178	-1 347	-5 067	-656	-1 691
Банки	-201	-1 141	-1 499	-1 785	-4 626	-878	-228
Надходження	1 429	586	670	559	3 244	892	1 401
Виплати	-1 630	-1 727	-2 169	-2 344	-7 870	-1 770	-1 629
Інші сектори	-350	680	1 011	2 877	4 218	858	932
Надходження	2 217	3 214	3 266	5 929	14 626	3 319	3 796
Виплати	-2 567	-2 534	-2 255	-3 052	-10 408	-2 461	-2 864
Короткострокові кредити	-105	-86	308	1 772	1 889	748	-2 036
Сектор загальнодержавного управління	--	--	--	--	--	--	-2 000
Банки	-131	-174	279	892	866	-81	-102
Інші сектори	26	88	29	880	1 023	829	66
Інший капітал	1 662	-765	-790	-2 539	-2 432	-1 066	2 608
у тому числі							
Готівкова валюта поза банками	-2226	-2049	-3339	-3794	-11408	-1492	-710
Помилки та упушення	382	337	-15	282	986	832	301
Зведений баланс	1 113	682	-1 718	-2 532	-2 455	-569	-550
Фінансування	-1 113	-682	1 718	2 532	2 455	569	550
Резервні активи*	-1 113	-682	1 718	2 532	2 455	1 148	1 130
Використання ресурсів МВФ (чисте)	--	--	--	--	--	-579	-580

* мінус – зростання

Основні соціальні показники

Показники	2010				2011				2012	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Безробіття, %										
Рівень зареєстрованого безробіття, середнє значення	1.9	1.5	1.4	1.7	2.2	2.0	1.6	1.6	1.9	1.7
Рівень безробіття за МОП, співвідношення до економічно активного населення у віці 15 – 70 років	9.0	7.9	7.1	8.4	8.7	7.7	6.9	8.2	8.4	7.2
Доходи та витрати, млрд. грн.										
Доходи – усього	228.6	266.5	288.4	317.7	265.5	300.0	328.5	357.1	302.7	345.5
заробітна плата	94.8	110.4	114.1	130.2	112.7	127.6	131.0	149.7	129.6	144.8
прибуток та змішаний дохід	24.8	33.2	56.0	46.0	30.6	38.6	71.6	57.7	34.7	44.7
соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	94.2	108.3	102.6	118.7	107.4	119.1	110.2	126.7	122.2	138.7
Витрати – усього	202.7	224.2	240.2	272.2	246.9	276.3	293.9	319.9	284.9	321.0
придбання товарів та послуг	179.5	199.5	214.5	244.8	220.6	249.1	265.8	288.7	257.0	289.7
поточні податки на доходи, майно та інші сплачені поточні трансферти	15.7	17.7	18.5	20.3	18.4	20.7	21.3	23.4	21.1	24.2
Наявний дохід	173.0	202.9	228.6	243.5	200.9	228.9	265.9	275.5	228.7	262.1
Заощадження	25.9	42.3	48.2	45.5	18.7	23.6	34.5	37.1	17.7	24.5
Заробітна плата										
Заробітна плата на одного штатного працівника, грн. (середнє значення)	1993	2227	2332	2435	2389	2605	2727	2837	2815	3022

зміна порівняно з відповідним кварталом попереднього року, %

Доходи та витрати										
Доходи – усього	18.5	22.8	23.6	26.5	16.2	12.6	13.9	12.4	14.0	15.2
заробітна плата	18.7	23.5	24.5	24.8	18.9	15.5	14.8	15.0	15.0	13.5
прибуток та змішаний дохід	18.1	24.6	22.9	25.9	23.2	16.3	27.7	25.6	13.5	15.8
соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	11.6	15.7	16.6	20.4	14.1	10.0	7.4	6.7	13.8	16.5
Витрати – усього	9.6	13.0	16.5	21.3	21.8	23.3	22.4	17.5	15.4	16.2
придбання товарів та послуг	12.2	16.0	18.9	24.4	22.9	24.8	24.0	18.0	16.5	16.3
поточні податки на доходи, майно та інші сплачені поточні трансферти	6.7	5.3	10.9	8.0	17.3	16.6	15.1	15.2	14.9	16.9
Наявний дохід	24.4	29.7	27.1	30.6	16.2	12.8	16.4	13.1	13.9	14.5
Реальний наявний дохід	11.8	19.8	17.1	19.2	7.8	1.9	7.3	7.7	10.6	15.0
Заощадження	228.0	126.3	77.4	70.8	-27.9	-44.2	-28.4	-18.4	-4.9	3.4
Заробітна плата										
Середньомісячна заробітна плата на одного штатного працівника	14.8	17.7	18.8	19.0	19.9	17.0	16.9	16.5	17.8	16.0
Індекс реальної заробітної плати	5.7	11.2	12.1	11.4	11.1	5.5	7.7	10.8	14.7	16.5